

új magyar szó

12 oldal

Ára: 1,5 lej

Országos közéleti napilap | Alapítva 1947-ben, Romániai Magyar Szó címmel

VI. évfolyam,
204. (1270.) szám**BNR-valutaárfolyamok**

1 euró	4,2940 ▲
1 amerikai dollár	3,0817 ▲
100 magyar forint	1,5561 ▲

Aktuális

2

Terrortámadás Groznijban

Csecsen lázadók véres támadássorozatát indítottak tegnap a kaukázusi orosz rész-köztársaság fővárosában, Groznijban. A feltételezett szeparatisták csaknem egyidejűleg megrohamozták a parlamentet és a mezőgazdasági minisztérium épületét is.

Gazdaság

6

Révbe ér a Duna-stratégia?

José Manuel Barroso, az Európai Bizottság elnöke is megtisztelti jelenlétével a Bukarestben november elején zajló Duna-stratégia csúcstalálkozót. A projekt Románia számára is fejlesztési lehetőségeket biztosíthat.

Kultúra

8

Idén is indul az „íróiskola”

Ismét várja a jelentkezőket a kolozsvári Korunk Akadémia „íróiskolája”. A féléves képzés résztvevői novembertől a tollforgatás mesterségét leshetik el, kreatív műhelymunka keretében.

Vezércikk

3

A szakma kötelez

Az újságírói szakma ez utóbbi kategóriába tartozik, és az egyik fő deontológiai szabály az állítások bizonyítékokkal történő alátámasztásának követelménye. Egy másik – bár íratlan, de alulírott szerint hasonlóan fontos – szabály pedig az elegancia. (...) Ez alapvetően gyerek-szoba kérdés. ►

Salamon Márton László

Autóbusz-akció indul

A személyszállítás biztonságát és a téli gumikat is ellenőrzi a közúti rendőrség**A rendőrség ezentúl bünteti azokat a kisbuszosokat, akik a megengedtnél nagyobb számú utast engednek fel a járműre**

Fotó: Kádár Ittala Gyopár

Nehéz idők köszöntöttek az autósokra: a rendőrség átfogó ellenőrző kampányt indított a közlekedésbiztonság növelése érdekében. Ennek része az „Autóbusz” fedőnevű akció, amely során a rendőrök a személyszállításban részt vevő járműveket ellenőrzik a következő hónapokban. A közlekedésrendészet november elsejétől bünteti azokat a gépkocsivezetőket, akik nem szereltek fel téli gumibaroncokat a járművükre. **7. oldal ►**

Lobbit kértek Schmitt Páltól

Antal Erika, Totka László

► Az ingatlan-visszaszolgáltatások lassú üteméről és ennek okairól tájékozódott Schmitt Pál magyar köztársasági elnök, amikor romániai látogatásának második napján Marosvásárhelyen együtt reggelizett az erdélyi magyar történelmi egyházak vezetőivel. Az ÚMSZ kérdésére Kató Béla református püspök helyettes elmondta, azért vitték Schmitt elé a restitúció kérdését, mert – bár az idevágó törvény közel tíz éve megszületett – a folyamat nem halad a kellő gyorsasággal.

Folytatása a 3. oldalon ►

Schmitt Pál elhelyezte a Sapientia kollégiumának alapkövét Fotó: Antal Erika

Újabb lázadás a pénzügynél

ÚMSZ

► Újabb „lázas” tört ki tegnap a Pénzügyminisztériumban: a folyosókon az épület előtt is tüntettek tegnap az alkalmazottak, mert még mindig nem kapták meg a korábban megvont, majd a múlt héten újra beígért úgynevezett jutalompenzeket. Elégedetlenségüket növeli, hogy a bérükből elvett összegeknek csupán töredékét kapják vissza. Az alkalmazottakat az sem vigasztalja, hogy tegnap a parlament megszavazta azt a jogszabályt, amely belefoglalja bérükbe a jutalompenzeket. **7. oldal ►**

HIRDETÉS

YOUNG REPORTERS AGAINST POVERTY
www.youngreporters.net

18 és 30 év közötti újságíró szakos diák vagy?

RIPORTPÁLYÁZAT

részletek a média oldalon

Röviden

Kulturális autonómia Vajdaságban

A szerbiai magyarok kulturális autonómiájának legfőbb szerve, a Magyar Nemzeti Tanács (MNT) elfogadta az oktatásfejlesztési stratégiát – jelentette a vajdasági magyar sajtó. A stratégia hat évre szól, és eredményeit, a célok megvalósulását minden évben szakmai szempontból is elemezni fogják.

Atomerőmű-baleset Bulgáriában

Repedéseket fedeztek fel Bulgáriában, a kozloduji atomerőmű reaktorának csőrendszereiben a karbantartási munkálatok során. A bolgár nukleáris felügyelet tegnap hangsúlyozta, hogy radioaktív szivárgás nem történt, bár az észlelt hibák késleltethetik a reaktor újraindítását.

Meghaltak a kínai bányászok

A föld alatt rekedt mind a 37 bányász holttestét megtalálták a közép-kínai Honan tartomány Jücsou településének szénbányájában, ahol a szombati sújtólégrobbanás idején 276 ember dolgozott.

Ausztrália tíz évig maradna

Még tíz évig Afganisztánban maradnak az ausztrál csapatok – jelentette ki Julia Gillard ausztrál miniszterelnök tegnap egy parlamenti vita keretében. Ausztrália egyike volt az első államoknak, amelyek csatlakoztak a háborúhoz.

Elégedett Párizssal az EU

Kielégítőnek tartja Viviane Reding igazságügyi EU-biztos (képünkön) Franciaország válaszait a romák tömeges kitoloncolásával kapcsolatban feltett kérdéseire, így nem ja-

vasolja jogi kötelezettségességi eljárás megindítását Párizs ellen. Reding korábban azt állapította meg, hogy az irányelv egyelőre nem érvényesül maradéktalanul a francia jogban.

Részmegállapodásokkal a békéért

Átfogó egyezmény helyett fokozatosan, részmegállapodásokkal kellene előrelépni a palesztinokkal való béke felé – jelentette ki az izraeli oktatási miniszter Bécsben.

Szomjaznak az iráni repülő

Nem kapnak tüzemanyagot az Iran Air állami repülőársaság gépei több európai repülőtéren, az ország ellen meghirdetett nemzetközi szankciók részeként – erősítette meg tegnap Irán. Az ENSZ-szankciókat Teherán korábban igyekezett lekicsinyelni, s azt állította, hogy az iráni repülőgépek tankolásának nehézségeiről szóló sajtójelentések az ellene indított lélektani hadviselés részei.

Politikai gyilkosság Lengyelországban

Egy merénylet megölte a közép-lengyelországi Lódzban kedden a Jog és Igazságosság (PiS) párt egyik munkatársát, egy másik pedig súlyosan megsebesítette. A halálos áldozat a PiS egyik európai parlamenti képviselőjének, Janusz Wojciechowskiénak volt az asszisztense, a súlyos sebesült pedig a párt parlamenti képviselőjének, Jaroslaw Jagiellónak a segítője.

Terror Groznijban

Az öngyilkos merénylet után hat halott maradt a helyszínen. A csecsen fővárosban kommandósok cirkálnak

Gy. Z.

Csecsen lázadók véres támadássorozatát indítottak tegnap a kaukázusi orosz rész-köztársaság fővárosában, Groznijban. A feltételezett szeparatisták csaknem egyidejűleg megrohamozták a parlamentet és a mezőgazdasági minisztérium épületét is. Bár a pontos adatok egyelőre ellentmondásosak, annyi bizonyos, hogy a merénylet számlájára legalább hat ember halála és további tizenhét megsebesülése írható. Az egyik öngyilkos

merénylet robbanószerkezetet hozott működésbe a grozniji parlamentnél, miközben két másik támadó betört az épületbe, és „Allah Akhbár”-kiáltásokkal tüzet nyitott a benntartózkodókra. A rendőrséggel kialakult tűzpárbajban mindketten életüket veszítették, de halálosan megsebesült két rendőr és a parlament egy dolgozója is. A sebesültek közt hat rendőr és tizenegy polgári személy található.

Az ezzel csaknem egyidejűleg megrohamozott mezőgazdasági minisztérium a parla-

menttel egyazon épülettömbben található. Itt is tűzpárbaj alakult ki a rendőrség és a terroristák második csoportja közt, amelynek az Itar-TASZSZ jelentése szerint minden tagját likvidálták. Feltételezik, hogy a merényletőlc alcázott járművel befurakodtak a képviselőket szállító konvojba, és így jutottak be az egyébként szigorúan őrzött területre. Az állami televízió szerint a parlament vezetőit és a képviselőket páncélozott járművekkel gyorsan sikerült biztonságba juttatni. ◀

Székelyföld a károsultakért

MTI

Pénzadománnyal támogatja két erdélyi önkormányzat a vörösiszap-katasztrófa károsultjait, több vállalat pedig különböző tárgyi eszközök felajánlásával segít. A Kovászna megyei és a sepsiszentgyörgyi városi tanács 3-3 millió forintnak megfelelő lejt adományoz a károk enyhítésére. „Háromszék és Veszprém megye között több mint húsz éve erős kötelék van” – hangsúlyozta Tamás Sándor, a Kovászna Megyei Tanács elnöke, aki arra kér minden székelyföldit, hogy lehetőségeihez mérten magánadományokkal is segítsen a bajba jutottakon. Antal Árpád sepsiszentgyörgyi polgármester szerint a világ legtermészetesebb dolga, hogy segítsenek, ha nemzettársak kerülnek bajba; a sepsiszentgyörgyi árvíz idején maguk is megtapasztalhatták, mekkora ereje van a szolidaritásnak. Katasztrófa kockázatok kezelésére szolgáló, biztosítási alapelveken és a piaci igényeknek megfelelő megoldásokon alapuló rendszer kidolgozásával foglalkozó szakértői bizottság létrehozását kezdeményezi a magyar országgyűlés illetékes testülete, amelynek állásfoglalása szerint szükség van a vállalatok felelősségbiztosítására vonatkozó szabályozás áttekintésére, valamint olyan jogi szabályozás kialakítására, amely az általuk végzett tevékenység kockázataihoz igazodó felelősségbiztosítás megkötését írja elő. A bizottságnak az a véleménye: a kormányt szigorú előírásokat kell bevezetnie, hogy az üzemek megfelelő felelősségbiztosítással rendelkezzenek. ◀

Káosz Franciaországban

Hírösszefoglaló

Lángokban álló autók, öszszetört autóbussz-megállók, gumilövedékek és könnygáz – Franciaország ismét az utcai összecsapások kaotikus állapotába zuhant. Hat héten belül már a hatodik alkalommal tartottak tegnap országos tiltakozásokat a nyugdíjreform ellen a francia szakszervezetek: 266 városban hirdették meg felvonulásaikat, amelyekre ismét százezreket vártak, hogy tárgyalóasztalhoz kényszerítsék a kormányt a nyugdíjreform újratárgyalására. A növekvő benzinhiány, a közlekedési sztrájk, valamint a tüntető diákok közé keveredő rendbontók és a rendőrök közti egyre gyakoribb összecsapások miatt radikalizálódik a hangulat, ennek ellenére a kormányzat meg kívánja tartani a mai szenátusi végszavazást a tervezetről.

ni a mai szenátusi végszavazást a tervezetről.

Az elmúlt héten a gimnazisták is csatlakoztak a megmozduláshoz. A rendfenntartók számára ők jelentik a legnagyobb kockázatot, mivel gyakran keverednek közjüket szándékos rendbontók, akik kizárólag az összecsapásokat keresik a rendőrökkel, autókat gyújtogatnak, kirakatokat törnek be. Tegnap kora délutánig 163 olyan személyt vettek őrizetbe Lyonban és Nanterreben, akik már a tüntetések megkezdése előtt összecsaptak a rendőrökkel. Nicolas Sarkozy államfő sajtótájékoztatón jelezte: mindent meg fog tenni az olajfinomítók blokádjának feloldásáért és a rend helyreállításáért. Egy hétfőn közzétett felmérés szerint a franciák 71 százaléka támogatja a tiltakozó megmozdulásokat. ◀

Nanterre-ben a fiatalok gyújtogatni kezdtek

Medvegyev a NATO-csúcson

ÚMSZ

Dmitrij Medvegyev orosz elnök részt vesz novemberben a NATO lisszaboni csúcstalálkozóján – derült ki tegnap a Nicolas Sarkozy francia államfővel és Angela Merkel német kancellárral a híres franciaországi üdülőhelyen, Deauville-ban megtartott kétnapos csúcstalálkozó végén. A két nyugati politikus által elért sikert maga Medvegyev jelentette be. Az atlanti szervezet november 19-én és 20-án Lisszabonban tartja csúcserőkezletét, s az orosz elnök az ennek keretében megrendezendő NATO–Oroszország Tanács ülésére kapott meghívást elnök. A megbeszélések egyik témája a rakétapajzs kiépítésének terve lesz, amit korábban Moszkva élesen bíralt. A NATO-tagállamok Lisszabonban szándékoznak hivatalos döntést hozni az európai rakétavédelem tervéről. Anders Fogh Rasmussen NATO-főtisztviselő elnöke szerint a csapatok védelmére már ma is szolgáló, meglévő rakétavédelmi rendszereket elvethető költséggel össze lehetne kapcsolni, és tovább lehetne fejleszteni úgy, hogy Európa gyakorlatilag teljes lakott területét oltalmazza. Ehhez a katonai infrastruktúra zömét az Egyesült Államok adná, de a védelmi rendszerbe az oroszok is bekapcsolódhatnak. ◀

Törökbarát német elnök

ÚMSZ

A Törökországból Németországba érkezők bevándorlásának megtiltása ellen lépett föl tegnap a hétfő óta tizenöttagú gazdasági küldöttség élén Ankarában tartózkodó Christian Wulff német köztársasági elnök. Az államfő valójában hazazüzent (elsősorban Horst Seehofer bajor tartományi miniszterelnöknek, a CSU elnökének), amikor köszöntő beszédében kijelentette: „Tévedésnek tartom azt az állítást, hogy egy teljes népcsoport ne tudna és ne akarna beilleszkedni; elutasítok mindenféle általánosítást.” Wulff ugyanakkor minden bevándorlót arra szólított fel, hogy sajátítsa el a német nyelvet. A *Hürriyet* című török napilapnak nyilatkozva azt is kifejtette, hogy „a szigorúan vallásos környezetben olyan megfogalmazások is elhangzanak, amelyek nem felelnek meg a jogállamiság követelményeinek”. Az államfő a német egység napján, október 3-án Brémában elmondott beszédében azt hangsúlyozta, az iszlám a német valóság része, s ezzel hatalmas dicséretet zsebelt be a török vezetéstől, miközben a Berlinben kormányon lévő konzervatív uniopártok élesen bírálták érte. Wulff az államalapító Atatürk ankarai mauzóleumának megkoszorúzásával kezdte meg tegnap hivatalosan is törökországi látogatását, amelynek során megbeszéléseket folytatott vendéglátójával, Abdullah Güllel, a délután folyamán pedig beszédet mondott a török parlamentben. ◀

Lobbit kértek Schmitt-től

Egyházi és egyetemi vezetőkkel találkozott a magyar köztársasági elnök

Folytatása a 3. oldalon

„A helyi önkormányzatok több mint százötven pert indítottak az erdélyi egyházak ellen, kérve a visszaadás dokumentumának semmissé nyilvánítását, ezzel tulajdonképpen megállítva a folyamatot” – mondta el Kató. A köztársasági elnök megjegyezte, hogy minden lehetséges fórumon szót emel az egyházak érdekében, felhívja a figyelmet a szerepükre és arra, hogy azonos bánásmódban részesüljenek a többi romániai felekkel. A kettős állampolgárság megadásáról szólva, elhangzott, hogy az egyházak szerepe ebben a helyes tájékoztatás, az igazolások, az iratok összeállításának az elősegítése lesz.

Harmincszor Sapientia

„A Sapientia szót tegnap (hétfőn), a Traian Băsescu államfővel és Emil Boc kormányfővel folytatott tárgyaláson – szerk. megj. – legalább harmincszor mondtam ki, kértem az akkreditáció megadásának a támogatását, amely elismerés a tanároknak, a diákoknak, lehetőséget ad a mindenkori magyar kormánynak és a román kormánynak is az egyetem támogatására” – fogalmazott Schmitt Pál a Sapientia – Erdélyi Magyar Tudományegyetem (EMTE) Műszaki és Humántudományok Karán rendezett ünnepségen. A magyar köztársasági elnök szerint nagyszerű dolog, hogy az EMTE-n magyar nyelven lehet tanulni, és nagyon fontos az is, hogy ez a tudás hasznos, piacképes legyen a világban. Schmitt kifejtette, magyar államfőként az a feladata, hogy összefogja a magyar nemzetet. Emlékeztetett arra a három fogadalomra, amelyet elnöki mandátuma elején hirdetett meg. E szerint mindent el akar követni, hogy a magyar nyelvet ne hagyjuk veszni, hiszen a nyelv ápolására, szeretetre és gondozásra szorul. Ahhoz is hozzá akar járulni,

Mellettem az utódom. Tőkés László EP-alelnök Nagyváradon fogadta elődjét, Schmitt Pált (középen)

Fotó: Totka László

hogy a magyar fiatalok mind szellemileg, mind lelkiileg, mind fizikailag egészségesek legyenek. Azt is „megfogadta”, hogy köztársasági elnökként annyi oktatási intézménybe látogat el, amennyibe csak tud.

Dávid László: az EMTE nem maradhat semleges

Dávid László, az EMTE rektora arról beszélt, hogy minden korban nagy kihívást jelentett az egyetemépítés, ugyanis annak elsősorban a középszerűség megszüntetését kell jelentenie. „Ugyanakkor az egyetemnek semlegesnek is kell maradnia, ugyanis ezt törvény írja elő, de vajon lehet-e semleges az, aki el akar érni valamit?” – tette fel a kérdést Dávid László, aki szerint az erdélyi magyar egyetem nem lehet teljesen semleges, állást kell foglalnia a nemzeti kérdésekben, az autonómia ügyében. „Most megvan

a politikai szándék arra, hogy ránk is figyeljenek” – hangsúlyozta a rektor. A köztársasági elnök kézjegyével látta el az egyetem kollégiumának alapító okiratát és az egyetem emlékkönyvét, majd elhelyezte az egyetem új kollégiumának az alapkövét.

Jubiláltak Nagyváradon

Schmitt Pál Nagyváradon fejezte be kétnapos romániai útját, ahol tegnap délután részt vett húsz éve alapított Sulyok István Református Főiskola, valamint ennek jogutódj, a tíz éve létrehozott Partiumi Keresztény Egyetem (PKE) jubileumi ünnepségén. A nagyváradi-újvárosi templomban tartott esemény kezdetén Tőkés László EP-alelnök megemlékezett a vasárnap elhunyt Toró Tibor atomfizikusról. A volt református püspök felhívta a figyelmet arra, hogy Schmitt Pál látogatása úgy is értelmezhető, mint

annak az adósságnak a törlesztése, amelyet az anyaország felhalmozott a határon túli magyarokkal szemben.

Szándéknyilatkozat az erdélyi felsőoktatásról

Ünnepi beszédében Schmitt Pál az anyanyelvi oktatás fontosságát hangsúlyozta, és annak jelentőségét, hogy magyarul lehetnek tudóssá az itt tanulók. A jubileumi ünnepség keretében Schmitt Pál „védnöksége alatt” Tőkés László, a Pro Universitate Partium Alapítvány elnöke, Kató Béla, a Sapientia Alapítvány elnöke, János-Szatmári Szabolcs, a PKE rektora, valamint Dávid László, az EMTE rektora aláírták az Erdélyi Magyar Felsőoktatás megalakításáról szóló szándéknyilatkozatot, melynek lényege az erdélyi magyarság számára létfontosságú anyanyelven szerveződő önálló egyetemi rendszer kiépítése. ◀

„Golyó-dilemma” a koalícióban

ÚMSZ

Ma olvassák fel a parlamentben az ellenzéki pártok által benyújtott bizalmatlansági indítványt, melyről hétfőn szavaznak majd a honatyák. A koalíció szintjén még nem döntöttek arról, hogyan járnak majd el a kormánypárti képviselők és szenátorok a Boc-kabinet sorsát eldöntő napon – tudtuk meg Máté András RMDSZ-es képviselőhá-

zi frakcióvezető-helyettestől, aki kérdésünkre cáfolta azokat a sajtóértesítéseket, miszerint a koalíció honatyái bent lesznek ugyan a teremben, de nem szavaznak majd részt a szavazáson. „Még nem tudom, hogyan járunk el, de egy biztos, az RMDSZ nem támogatja majd az indítványt” – mondta a frakció nevében Máté.

Ha koalíció szintjén nem is, de a Demokrata-Liberális Pártban

(PD-L) már azt fontolgatják, hogy honatyáik hétfőn ugyan részt vesznek majd a szavazásra összehívott plenáris ülésen, de nem „veszik fel” a voks leadását szolgáló fehér és fekete golyócskákat, így hátrítva el az árulás veszélyét. A nagyobbik kormánypárt vezetői vasárnap estére „kötelező vacsorára hívták” egy bucaresti vendéglőbe parlamenti képviselőiket, hogy megtárgyalják a bizalmatlansági indítvány-

ról való szavazáskor követendő stratégiát. Egy másik belső intézkedés állítólag fejvesztés terhe mellett előírja, hogy senkinek sem szabad hiányoznia a plénumból az indítvány vitájakor, beleértve a parlamenti mandátummal rendelkező minisztereket is. Ugyanakkor a veszély elmúltáig a PD-L képviselői és szenátorai nem vehetnek részt bel- és külföldi kiszállásokon.

Mint ismeretes, a Szociáldemokrata Párt (PSD), a Nemzeti Liberális Párt (PNL) és a Konzervatív Párt (PC) 209 parlamenti tagja írta alá a bizalmatlansági indítványt. Az ellenzéknek legkevesebb 236 szavazatot kell összegyűjtenie ahhoz, hogy az Emil Boc kormánya megbukjon. A legutóbbi, július 10-én szavazásra bocsátott bizalmatlansági indítványt tíz kormánypárti honatya is megszavazta, és nyolc szavazat hiányzott az elfogadásához. ◀

Az indítvány napján döntenek a talárosok

Az Alkotmánybíróság október 27-én, éppen a bizalmatlansági indítványról szóló szavazás napján dönt arról, hogy alkotmányosan jár-e el a kormány, ha felelősségvállalással fogadtatja el a törvényt. A Boc-kabinet eljárását Mircea Geoană szenátusi elnök támadta meg a taláros testületnél, arra hivatkozva, hogy a jogszabályt jelenleg a felsőház szakbizottsága tárgyalja. „A kormány valószínűleg kiragadta a parlament kezéből a törvényt, s ezt az eljárást az Alkotmánybíróság tavaly alkotmányellenesnek ítélte” – mondta a politikus. Má-

té András szerint a kormány alkotmányosan jár el. „Személyesen is emlékeztettem Mircea Geoanát arra, hogy a PD-L-PSD-kormány idején a polgári törvénykönyvet is így fogadtatta el az akkori Boc-kabinet. A jogszabályt a szenátus elfogadta, a képviselőház szakbizottságához került, s ekkor vállalt érte felelősséget a kormány. Tavaly azért kifogásolta a tanügyi törvény elfogadását az Alkotmánybíróság, mert a jogszabályról nem volt közvita. Ez az eset most nem áll fenn” – magyarázta lapunknak a frakcióvezető-helyettes.

A szakma kötelez

Salamon Márton László

A piacgazdaságban a gazdasági szervezetek közötti verseny természetes dolog. A hasonló piaci szegmenst megcélzó, azonos vagy közel álló tevékenységet folytató vállalkozások egymást próbálják legyűrni, kiszorítani a

piacról, és ez így is van rendjén. Persze, a versengés során átmenetileg kialakulhatnak olyan helyzetek is, amikor előnyös az együttműködés, bár többnyire annak is az a végső, általában ki nem mondott célja, hogy egy bizonyos üzleti szervezet egyedül maradjon és uralkodjon a piacon.

Ezért a piaci verseny – bár kézenfekvő a sportbeli megmérettetéshez hasonlítani – tulajdonképpen sokkal kegyetlenebb, mint egy sportverseny, minthogy sokkal nagyobb a tét. A sportban a vereség nem jár a legyőzötteknek az illető sportágból való kiszorulásával. Ezzel szemben az üzleti életben a gazdasági szervezetek olyan döntéseket hoznak, amelyek következményei az érintettek részére élet vagy halál kérdését jelentik. Az üzlet (a „business”) tehát halálkomoly valami, nem tanácsos keverni az érzésekkel, a barátsággal. Ilyen megközelítésben tehát az üzleti életben a szintén a sportból ismert „fair play” fogalma sem létezik.

Vannak azonban a különböző tevékenységi területeknek specifikus szakmai szabályai. Ezeket a szabályokat vagy pontosan, jogilag számonkérhetően rögzítik (ilyen például az orvosoknál a hipokratészi eskü, de ott van az ügyvédek esete is, akik szintén nem kezdhetik el a tevékenységüket az ügyvédi eskü letétele előtt), vagy pedig különböző morális-deontológiai kódexekbe foglalják.

Az újságírói szakma ez utóbbi kategóriába tartozik, és az egyik fő deontológiai szabály az állítások bizonyítékokkal történő alátámasztásának kötelezettsége. Egy másik – bár iratlan, de alulírott szerint hasonlóan fontos – szabály pedig az elegancia. Az előbbi szabály alól kibíróként használják fel sokan a subjektív zurnalistikai műfajokat, a véleménycikkeket, amelyeknek szerzői azzal az indokkal mentesítik magukat állításaik alátámasztásának kötelezettsége alól, hogy az illető cikkek saját, személyes véleményüket tartalmazzák. Az utóbbi szabály pedig – nos, az alapvetőleg gyerek-szoba kérdése.

Ilyen „véleménycikket” olvashattunk tegnap a Krónika napilap első oldalán. Szerzője – nem először – támadó szándékú, félreérthetetlen utalásokat tesz közvetlen piaci konkurenciára, az Új Magyar Szóra. Lovagiatlanul és természetesen – mégcsak a bizonyítás szándékának legapróbb jelét sem adva.

Bizonyítékok hiányában mi nem állítjuk, hogy a Krónika pártlap. Nem állítjuk, hogy abból, hogy publicistája a szomszéd ország egyik pártját, politikusaikat elhalmozza pozitív jelzőkkel, miközben azok ellenfeleit bűnös berzenkedőknek, a dicshimnuszot nem zengő sajtósokat pedig fanyalgóknak nevezi, feltétlenül ez következne.

Nem állítjuk, mert nem tehetjük. A szakma kötelez.

Román lapszemle

A 2011-es költségvetési tervezet szerint a kormány csökkentené a helyhatóságoknak szánt keretösszegeket – ezen belül is különösen az infrastruktúra-fejlesztésre, fizetésekre és munkahelyteremtésre szánt finanszírozásokat. (Curierul național) ▶ A távközlést szabályozó országos igazgatóság (ANCOM) emelné az internetszolgáltatók csatlakozási sebességét. A hatóság előírta, hogy a nemlátók számára tegyenek lehetővé Braille-írással készült számlákat és információs anyagokat. (Curierul național) ▶ Románia washingtoni nagykövetségén olyan videóüzenettel nyitnak meg egy rendezvényt, melyen Károly herceg brit trónörökös kampányol a régióért és az erdélyi falvak megmentéséért. (România liberă)

Ősszépi bizalmatlanság

A Boc-kormány ellen a hét elején beterveztett, ellenzéki bizalmatlansági indítvány szerzői ígéretet tesznek arra, hogy a kormány bukása után létrehozandó válságkabinet két alapvető célt tűz ki maga elé: sürgősségi intézkedésekkel stabilizálja a társadalmat, illetve legtöbb hat hónapon belül megszervezi az előrehozott választásokat.

B.T.

► Miután az ellenzék benyújtotta a kormány elleni bizalmatlansági indítványát, ma, a kabinet megbuktatására irányuló próbálkozás második lépéseként a törvényhozás két házának plénuma előtt felolvassák a dokumentum szövegét.

Katasztrófális kormányzás

A bizalmatlansági indítványt a szociáldemokraták, a nemzeti liberálisok és a konzervatívok amolyan össznépi akciónak szánták, amit már a dokumentum címével – *A többségi Románia indítványa, a nép indítványa* – is jelezni kívántak, hangsúlyozva: egyaránt kívánják képviselni mindazok érdekeit, „akik csöndben szenvednek, vagy akik haragukat az utcán hirdetik”. A szöveget 209 hon-

aty írt alá, ám az aláírók száma még mindig kevés az indítvány megszavaztatásához, ehhez ugyanis 236 voks szükséges.

A bizalmatlansági indítvány, lényegét tekintve, a Boc-kabinetet teszi felelőssé Románia „gazdasági katasztrófájáért”, és ugyancsak a kormány hibájaként rója fel azt is, hogy az ország jelenleg naponta 52 millió eurót kényserül kölcsönként felvenni. A szerzők állításai megindoklásaként statisztikai adatokat is felhoznak: így például leszögezik, hogy a közvélemény-kutató felmérések szerint a lakosság több mint 90 százaléka úgy véli, hogy Románia rossz irányban halad. Mindezért pedig a Basescu–Udrea–Boc–Anastase-kormányt nem tartja tiszteltben a 2009. évi beiktatása alkalmával a parlament által elfogadott programját, ezzel

pedig „durván megszegte” saját mandátumát.

Paradicsomi állapotok?

Az ellenzéki beterveztők szerint Romániában pártklizensi rendszer került hatalomra. „Értelmetlenül költenek 75 ezer eurót színpadra, 12 millió eurót korszolyapályára, 75 millió eurót plagizált országbrandre, 500 millió eurót olyan kiöltött programokra, mint az e-Romania” – áll a bizalmatlansági indítványban. A dokumentum szerzői ígéretet tesznek arra, hogy a kormány bukása után létrehozandó válságkabinet két alapvető célt tűz ki maga elé: sürgősségi intézkedésekkel stabilizálja a társadalmat, illetve legtöbb hat hónapon belül megszervezi az előrehozott választásokat. Ez utóbbi fogalomnak ellentmond az a körülmény, hogy a bizalmatlansági indítvány benyúj-

tói ennél hosszabb távra szóló politikai, gazdasági és társadalmi intézkedéscsomagot kívánnak megvalósítani. Ennek megfelelően mindenképp elvárás, hogy a Nemzetközi Valutaalappal, a Világbankkal és az Európai Bizottsággal aláírt hitelszerződés fejében Bukarest által felvállalt kötelezettségeket. (Nagy kérdés, hogy e program pont ismeretében milyen szájjal kezdi meg ma tárgyalássorozatát a Nemzetközi Valutaalap Romániába érkezéskor küldöttsége). De ugyanakkor felülvizsgálják a jelenlegi kormány januártól alkalmazandó gazdaság- és társadalompolitikáját is.

Az ellenzék, kormányra kerülve, eltörölné a közalkalmazotti bérek 25 százalékos csökkentésére hozott kormányrendeletet, ismét 19 százalékra mérsékelné a hozzáadott értékadó, amelyet még az idei esztendő végére elérendő gazdasági eredmények mértékében is módosítana. Megszüntetné az 1000 lej alatti nyugdíjak adókötelességét, az időszerűség, a kiemelt célok, a hatékonyság kritériuma szerint értékelné újra a közbeszerzési megállapodásokat. A politikai klientúrát távol tartaná a közpén-

zektől, amelyek felhasználását egyben áttekinthetővé tenné, ezzel gátat vetne a korrupciónak. A jelenlegi ellenzék „politikai felelősséget vállal” azért, hogy a Románia által felvett kölcsönök elsődlegesen beruházásokra fordítják, szavatolva ezáltal a közadósság visszafizetéséhez szükséges pénzügyi erőforrásokat is. Végül a kis- és középvállalatok társfinanszírozásához szükséges hitelek biztosításával, valamint a leírási feltételek egyszerűsítésével számottevően javítaná az uniós strukturális alapok felhasználását.

Mit mond az alkotmány?

A bizalmatlansági indítványról október 27-én szavaz a parlament. A dokumentum elfogadtatásához az ellenzéki tömörülések nem rendelkeznek parlamenti többséggel, így lépésük csak akkor járhat sikerrel, hogy a kormánykoalícióból többen is „átszavazzanak”. A koalíciós tömörülések viszont éppen ezt akarják kivédeni azzal a döntésükkel, hogy a maguk részéről nem voksolnak majd.

Az alkotmány 113. cikkének értelmében egyébként

a Képviselőház és Szenátus, együttes ülésen, a képviselők és a szenátorok szavazattöbbségével elfogadott bizalmatlansági indítvánnyal visszavonhatja a kormánynak nyújtott bizalmát. A bizalmatlansági indítványt a képviselők és szenátorok legalább egy-negyede kezdeményezheti és azt benyújtásának időpontjában közölni kell a kormánynyal. A bizalmatlansági indítványt elutasítása esetén az indítványt aláíró képviselők és szenátorok ugyanazon az ülészakon többé már nem kezdeményezhetnek újabb bizalmatlansági indítványt, kivéve azt az esetet, amelyben a kormány felelősséget vállal a 114. cikk szerinti. Ez utóbbi értelmében a kormány a képviselőház és a szenátus együttes ülésén felelősséget vállalhat egy programért, általános politikai nyilatkozatért vagy törvénytervezetért. A kormányt leváltják, ha ezek előterjesztésétől számított három napon belül bizalmatlansági indítványt nyújtanak be és azt a 113. cikk feltételei között megszavazzák.

A házszabályzat értelmében a bizalmatlansági indítványról titkos – golyós – szavazással döntenek. ◀

A NATO készül a „Web War One”-ra

A huszonegyedik század háborúit már elsősorban nem fegyverekkel, hanem számítógépekkel fogják megvívni: a világháló ugyanolyan halálos lehet, mint az atombomba. A NATO igyekszik felkészülni a „Web War One”-ra.

Gy. Z.

► Megvalósulni látszik a tudományos-fantasztikus irodalomban már az előző évszázadban megrajzolt új harcászati mód: számítógép vívja háborúját komputerrel. Igen, ez már a harmadik évezred, bár az ember alkotta szerkezeteket – egyelőre még – emberek programozzák, irányítják. De hogy a cyberháború elkezdődött, és máris nyakig ülünk benne, az vitathatatlan.

Komputerbolond főtitkár

A NATO főtitkáráról, a korábbi dán miniszterelnökről, a férfinemekkel is sármos Anders Fogh Rasmussenről köztudomású, hogy mennyire a számítógép bolondja. Ha csak teheti, a képernyő előtt ül, és csetel, blogot ír, facebookozik, twitterezik; pontosan tisztában lehet tehát a számítástechnika lehetőségeivel. De nyilvánvalóan nemcsak az ő indíttatása, hanem szakértők hadának általános tapasztalata az, amit már régóta hangoztatnak: a jövő háborúját nem fegyverekkel

fogják megvívni, hanem számítógépek egymás között küzdenek majd. És ez már el is kezdődött; a magánfelhasználó „csak” a kéretlen küldemények, a spamek dömpingjével és a hátsó kiskapun beosonó trójai vírusokkal szembesül, amelyek neki kényelmetlenséget és bosszúságot okoznak, de ha ugyanezek a küldemények nagy hálózatokat, kormányzati rendszereket támadnak meg, könnyen katasztrófához vezethetnek.

Az iráni vezetés nemrégiben közölte, hogy sikeresen hatástalanította a Stuxnet elnevezésű számítógépes vírust, az informatikusok minden berendezést megtisztítottak. A támadás valószínű végpontja a busheri atomerőmű lehetett, de a Stuxnet számos más országban is felütötte a fejét, hogy az adóhivatalok munkáját befolyásolja. A komputeres férgék, vírusok és más ártalmas programok már régóta nem csak a felhasználókat, a vállalkozásokat fenyegetik, hanem egész államokat is. William Lynn, az amerikai védelmi minisztérium államtitkára a közelmúltban arra panaszkod-

Ilyen lenne a potenciális cyber-háború irányítóközpontja

dott, hogy titkosszolgálatok és hatóságok napjában mintegy száz olyan támadást vernek vissza, amelyet idegen „társzolgálatok” kísérlelnek meg a rendszereik ellen. Ilyenkor sokan emlékeztetnek több amerikai metropolis közelmúltban bekövetkezett nagy áramszüneteire is; az összeesküvés-elméletek gyártói szerint külső behatolók terhelték túl, hogy ezzel megbénítsák a hálózatot. Egyes támadások olyannyira erőteljesek, hogy ezt a hatást is képesek elérni.

Cybertámadások

„Előbb-utóbb rá kell döbennünk arra, hogy az internet hadi tevékenységek elővédő terepe lehet. Akárcsak a légtér, a szárazföld, a tengereket és a világűr, az internetet is olyan térként kell

kezelnünk, amely a védelmünkre szorít” – jelentette ki Lynn. A támadások ráadásul nem kizárólag a katonai hálózatokra szorítkoznak: megcélazzák (megcélózhatják) az áramhálózatok IT-vezérlését, a gazdasági infrastruktúrát, a szállítási útvonalakat, mindez pedig rendkívül veszélyes lehet az egyes országok biztonságára. Lynn ebből vezeti le, hogy „amennyiben a NATO-ban összekapcsoljuk egymással a légtérvédelmet, vagy közös rakétaelhárító rendszert állítunk üzembe, akkor egyesítünk kell erőnket a cybertámadások kivédésére is”.

A szakemberek évek óta figyelik az intő jeleket, és különböző „horrorfilm-forgatókönyveket” dolgoznak ki arra vonatkozóan, hogy idegen hatalmak – legyen bár szó államokról vagy nem államok-

ról – cybertámadás segítségével mindent az ellenőrzésük alá vonnak, a közlekedési jelzőlámpák irányításától az atomerőművekig. Állítják: a „Web War One” ideje nem is olyan sokára biztosan ránk köszönt – erre jó példával szolgálhat az imént említett esetek is.

Mézesbödönök

A téma persze a szervezetten belül is jól ismert. Néhány esztendeje már működik a kommunikációs és információs rendszerek ügynöksége, ahol a különböző helyszíneken háromezer-kilencszáz alkalmazott foglalkozik, egyebek mellett a hackerekkel. Igazgatója, a német Kurt Hermann tábornok azt hangsúlyozza, hogy örökös versenyfutásban vannak a számítógépes bűnözők-

kel, akik folyamatosan fejlesztik ki ártó programjaikat. Dreo Rodosek, a müncheni egyetem professzorasszonya a védekezés egyik lehetséges eszközeként említi az úgynevezett mézesbödönöket. Olyan számítógépekről van szó, amelyek tökéletes védelmet élveznek és azt a benyomást keltik, mintha rendkívül fontos adatokat tartalmaznának, s ezzel magukhoz csalogatják a hackereket, akiknek a leleplezése immár gyerekjáték.

Eddig az igazi veszélyhez képest valóban csak gyerekjátékról van szó, de már csöppet sem vehető félvállról a dolog, amikor valamely NATO-hadművet kerül veszélybe. Például a főhadiszállás és a bevetési területek közötti kapcsolat Afganisztánban. Ha titkos adatok birtokába jutna az ellenfél, az nem csupán az adott hadművelet sikerét tenné kockára, hanem a katonák életét is.

A védelmi és külügyminiszterek a napokban tárgyaltak az atlanti szervezet új stratégiai koncepciójáról, amelyben kiemelt szerep jut a régóta folyó és pusztító, valóban észrevétlen cyberháború elleni fokozott védekezésnek. Ez a veszély éppoly ártalmas, mint amilyen alattomosan a cukorbetegség hat az emberi szervezetre. A „cyberguru” Rasmussen javaslatára fontos döntések várhatók az ügyben a novemberben esedékes liszaboni NATO-csúcson. ◀

Lap-top

A nap címe. Milyen miniszter az, akit almával dobálnak meg beosztottjai? *Gándul.*

Magyarázat. A kérdést a lap szerint Cezar Preda, a PD-L alelnöke szegte Gheorghe Ialomițianu pénzügyminiszternek a párt hétfői elnökségi ülésén. Az ülés egyik legvitatottabb témája nyilván az ügynevezett jutalompénzek megvonása körüli botrány volt. Több politikustárs szerint Ialomițianu bátortalanul kezelte a minisztériumnál kialakult helyzetet, Preda pedig azt is a szemére vetette, hogy a kormányország védelme nélkül vegyült a sztrájkoló alkalmazottak közé, akik műanyag palackokkal és almával dobálták meg. Emil Boc kormányfő védelmébe vette a tárcavezetőt, és így tett egyébként vasárnap tévéinterjújában Traian Băsescu is. Az államfő nosztalgiával emlékezett vissza azokra az időkre, amikor miniszterként testőrök nélkül „asztalon állva, kerítésre mászva” alkudozott a sztrájkolókkal. Ha már itt tartunk, mi Emil Bocnak szegte volna egy kérdést: milyen kormányfő az, aki nem tudja, milyen formában fizetik az egyes minisztériumok alkalmazottait?

Frunđa Winnetou György. Mulatságos anekdotát készített a *Puterea* a politikusok körében. „Mi akart lenni gyerekkorában?” – kíváncsiskodtak a lap riporterei. Így megtudhattuk például, hogy kölyökként Victor Ponta szocdem-elnök sportolói, Sever Voinescu pedálos képviselő színész, Ludovic Orban liberális alelnök operaénekesi (van is hangja neki) pályáról álmodozott. Színfoltot jelent Frunđa György válasza. Az RMDSZ-es szenátor bevallotta, a hatvanas évek szovjet filmjeiből ihletődve előbb partizán szeretett volna lenni, majd az indiános könyveket olvasva Winnetou lett a példaképe.

Világvége. Húsz év múlva kipusztul az emberiség. Ezt ezúttal nem brit tudósok állítják, hanem egy jó nevű környezetvédő alapítvány, a World Wide Fund for Nature munkatársai. A *România liberă* által idézett jelentésük szerint az emberek olyan ritmusban élnek fel a természet nyújtotta erőforrásokat, hogy 2030-ra a Föld kihalt bolygóvá válik.

Minden napra egy mondás

A szerelem a válasz, de amíg a válasza vársz, a szex felvet néhány nagyon érdekes kérdést.
Woody Allen

Hazám

Horváth István

Akadémia

SZELLEMI DÉZÉS

Az akadémia két nagy csoportra, az örvénypártra és a vonzáspárt-ra oszlott. Az örvénypártiak szektáját Olibri, a jeles mértantudós és kitűnő fizikus alapította. Az első vonzáspárti pedig Circino, a kitűnő mértantudós és jeles fizikus volt. Olibri és Circino mindketten arra vállalkoztak, hogy megmagyarázzák a természetet. Olibri alapeszméi első pillantásra megvesztegetően egyszerűnek tetszenek: a fontosabb jelenségeknek nagy általánosságban meg is felelnek, de a részletek már nem alkalmazkodnak a teóriákhoz. Circino szinte abszurd feltevésből indul ki, de az ő rendszerében csak az első lépés nehéz. A jelenségek apróbb részletei, melyek Olibri feltevéseit ingatagá tették, Circino gondolatmenetét megerősítik. Az ő útja az indulás pillanatában homályos, de lépésről lépésre megvilágosodik; Olibrié viszont eleinte világos, de a későbbiek során egyre homályosabb vidékekre vezet. Az örvénypártiak bölcselétéhez nem kell sok előtanulmány, elég az intelligencia. A vonzáspártiak nézeteinek követéséhez értelem is, tudomány is kell. Olibri iskolájába előkészület nélkül léphet be az ember: az egész világnak van kulcsa hozzá. Circino tanai csak a legképzettebb mértanosok előtt tárulnak ki. Olibri örvényeit mindenki megérti, Circino centripetális és centrifugális erőit pedig csak az elsőrendű matematikusok, így aztán mindig száz örvénypártira jut egy vonzáspárti; de egy vonzáspárti mindig megér száz örvénypártit. Ez volt a helyzet a Banzai Tudományos Akadémiában is, amikor a fecsegő csecsebecsék témájának megvitatására került sor.

Denis Diderot: *Fecsegő csecsebecsék*, fordította: Katona Tamás

Halászlé tilalom?

Miután az Egyesült Nemzetek Szövetsége Biztonsági Tanácsának majd mind a tizenöt tagja áment mondott az új iráni szankciócsomagra, illetve még ugyanabban a hónapban újabb, összevont szemöldökű szigorításokat vezetett be az EU külügyminiszteri tanácsa, az akkor felkavarodott állóvíz felülete elsimult. Nem az ahmadinezsádi perzsa-junta fogyott ki az aggasztó hírek generálásából, hanem mintha maguknak a megszorításoknak az érvényesítése került volna ha nem is holt, de mellékvágányra. Az uniós szankciók által különösen górcső alá vett iráni bankrendszer, s ebben az Iszlám Forradalmi Garda intézményhálózaton belüli pénzügyintézetek, valamint a Pasdaran-e Enghelab-e Islami energiaszektor-érdekeltségeinek pénzügyvitale majdnem zavartalanul zajlott a dubai csomópontokon keresztül. Az Egyesült Arab Emírségek amúgy is hosszú ideje az iráni, ezen belül a Pasdaran életben tartó tranzakciók avatott lebonyolítója a szent „business is business” és a pénz mítikus szagmentessége elve alapján. A legutóbbi ENSZ-, EU- és az US Treasury-jelentésekből azonban valamiféle bekeményítés kerekedik ki lassan, mégpedig éppen a dubai, Abu Dhabi-i és a malaéziai, eddig diszkréten teheranofil bankrendszer berkei között.

Az iráni pénzek zárolása, a tranzakciók lassítása-ellenőrzése-leállítás, amire az Emírségek készülődik, betudható annak az augusztusi meggyőző-körútnak is amelyet Stuart Levey az US Treasury megbízottja az EAE-ben, Bahreinben és Libanonban tett, s amelynek az volt a célja, hogy az érintett országok bankrendszerét meggyőzze, zárkozzanak fel a nemzetközi pénzügyintézetek szankciópártiságához. Kuala Lumpur nem sokkal ezután szüntette meg az egyik nagy iráni bank fiókjával való együttműködést, csatlakozva Japán és Dél-Korea hasonló intézkedéseikhez. Az már piroosan villogó kérdőjel marad, hogy ez utóbbi két ország, valamint Kína, mindannyian nagy iráni olajvásárlók, meddig tartanak ki monetáris-erkölcsösségük mellett, vagy meddig hajlandóak még elmenni ebben a „közügyben”. Az, hogy az öbölmelléki országok óvatosabban fognak halászni azokban a pénzfolyamokban, amelyekben mindeddig nyugodtan úszkálhattak Ahmadinezsád hagymázos nukleáris terveinek összesei, örömteli újdonság. Ennél is fontosabb ám, hogy ezen intézkedések kiemelik a Perzsa-Öböl országainak katonai aggodalmát, és az Amerika felé megnyilvánuló hadtechnikai testvériségérzést, hiszen amennyiben Teherán regionális nukleáris hatalommá válik, a közel-keleti egyensúlybomlás először éppen ezeken a „pénzóázisokon” seper keresztül.

Ady András

Túl úri vagy színház az egész világ?

Olyan sok a rossz hír a sajtóban! Hírek, amelyek megdöbbennek, megrettenenek, elkésértenek, hogy az egyszerű ember szinte felkiált: egy kis derút, ha lehet még! Példát, jó példát keres az összefogásra, az önzetlenségre, a szolgálatra, mert válságos időkben erre van a legnagyobb szüksége. Szerencsére a jó példáért nem kell messzire menni. Sőt, meglátogat, ha befogadjuk. Azonban hogy befogadhassuk, szintén összefogást és önzetlenséget kell mi magunknak is tanúsítanunk.

Azt a csipetnyi derút az algyői Móra Ferenc Népszínház tagjai hozták el a Barcaságra és Erdővidék csücskébe. Oda, ahol a társulatvezető Kátó Sándor megítélése szerint szerencsére nem túl úri a világ, nem a fogyasztói társadalom kapzsúsága és az

elitizmus cinizmusa bomlasztja a közösséget, esetükben a közösséget. (Kátó Sándor a magyar film kedvelői számára a 80 huszár egyike, a *Könyörtelen idők* nyilas katonája, a *Ménaszgáda* méneskaritisztjei közül az egyik.)

Ambrus Attila

Eljött Erdélybe a Szeged melletti Algyőről néhány fiatal. És nem sajnálták szabadidejüket. Eljött néhány nyugalmazott színész. És nem sajnálta a fáradságot. Ingyen játszottak falusi kultúrthonokban azoknak, akiknek évek vagy akár évtizedek óta nem hullatott magyar szót egyetlen hazai társulat sem. Elvégre az erdélyi magyar színházak nem vándortársulatok, őket külföldi fesztiválokon jegyzik magasan. Sok ezer erdélyi színházkedvelőnek túlságosan is magasan. Kátó Sándorék ráléptek a barcasági falvak színpadainak deszkáira, no meg először léptek fel Fogaras városában is. (Kisbuszokkal kizötyögtek a Fogarastól félórányi járásra fekvő Isten háta mögötti faluba, Kóborra is, nézők után mentek, majd az előadás végeztével haza is vitték őket. A társulat költségein!) Kátó Sándorék szerint ez szóra sem érdemes, nincs ebben semmi különleges, hiszen ők erre vállalkoztak: közvetíteni a Kárpát-medence szóránymagarsága felé az anyanyelvi kultúrát. A színház pedig en-

nek a szolgálatnak az általuk leginkább ismert eszköze. És bizony kiváló „eszköz” ez a maroknyi csapat, amelynek tagjai a magyar színjátszás hőskorának vándorszínezeit idézik mind a lelkesedés, mind az elhivatottság tekintetében.

Elvégre az erdélyi magyar színházak nem vándortársulatok, őket külföldi fesztiválokon jegyzik magasan. Sok ezer erdélyi színházkedvelőnek túlságosan is magasan.

Az eszköz mellé azonban partnereket is kell találni, amolyan külmunkatársakat. Mit kerteljünk? Meccénásokat! Örömet okozott számomra, hogy a Barcaságon megtalálták. Ugye senki sem lepődik meg, hogy nem a büszke és mohó nagyvárosban lettek rájuk, hanem falun, ahol a közösségi szellem még a régi. Apáczai Csere János szülőfalujában, amint az illik is, nem csupán szívesen, hanem négy napon át vendégül is látták a színészeket. Bölöni Gyula polgármester sajtójából adott, hogy a falu és a szomszéd falu, a szóránnyváros lakói önfeláldozóan szórakoztassanak, örülhessenek a színpadról hangzó magyar szónak. Fogarason pedig a református lelkész és az RMDSZ elnöke fogtak össze, hogy a helyiek mellett a szórán-

nyok szóránnyában élő kőbóriak, halmágyiak és sárkányiak is láthassák a Móra Ferenc Népszínház kedélyjavító produkcióját. A két polgármester, a református lelkész és az RMDSZ-elnök önzetlenségének, összefogásának példája iránymutató. Miként vitára sarkalló az algyői társulat vezetőjének álláspontja színházesztétikai és műsorpolitikai kérdésben. A társulatvezető nem kertel. Nem ötl-hatol, vállalja a korszerűtlenség bélyegét is, és kimondja: a színházművészet egyik legnagyobb baja, hogy a darabokat szinte kizárólag alternatív eszközökkel viszi színre, amit egy vajt-fülű közönség értékelhetne (ha lenne szépszámú vajt-fülű közönség), de egy vidéki közönség összességében semmiképp. S mivel túl messzire távolodik az előadás a befogadótól, alakítani sem tud annak az ízlésén, csak kiábrándítja. Vajon mennyire követhető ma Kátó Sándor elve, hogy mivel nem sikerülhet mindig a közízlést szabni a színházra, a színházat is kicsit a közízléshez kell igazítani? S a színház vajon nem az élet tükré? Vajon nem érvényes ugyanez az elv az irodalomra, az oktatásra, az érdekképviseletre és a politikára is?

Révbe ér a Duna-stratégia?

Totka László

► José Manuel Barroso, az Európai Bizottság elnöke is megtisztelti jelenlétével a Bukarestben novemberben megrendezendő Duna-stratégia csúcstalálkozót, mely utolsó tanácskozási fóruma lesz a projektnek azt megelőzően, hogy az Európai Bizottság elé kerülne. A nagy ívű régiófejlesztési indítványt várhatóan már 2011 elején, a magyar EU-elnökség alatt elfogadják – közismert ugyanis, hogy a stratégiát Budapest abszolút prioritásként kezeli.

A Duna által érintett régiókra összpontosító operatív programnak gazdasági, társadalomfejlesztési és egyéb szempontból is számos pozitív hatása lenne: többek között a hajózhatóság, szállítás, kereskedelem, turizmus, környezetvédelem, migráció, klímaváltozás, energiabiztonság területeit érinti. Fontos azonban kiemelni, hogy a Bizottság korábban úgy fogalmazott, a stratégia nem számíthat arra, hogy számára a jövőben külön forrást különítenek el a kohéziós alapokból – „ehelyett a már létező EU-s források és alapok, továbbá más pénzügyi eszközök hatékonyabb felhasználásán alapul”. Bár a jelenlegi – hosszú távú – uniós költségvetés nem ad lehetőséget ilyen makroregionális együttmű-

A hat Duna menti tagállamon kívül Szlovénia, Csehország, Szerbia és Ukrajna is csatlakozna a projekthez

kódések külön támogatására, az új hét éves pénzügyi perspektíva vitája éppen a magyar soros elnökség alatt, 2011 első félévében kezdődik, vagyis Magyarország elnökként képes lehet nyomást gyakorolni a költségvetés alakulására.

„A jelenlegi bukaresti konferencia igen aktuális. Remélem, hogy a magyar elnökségből származó előnyöket Románia is ki tudja majd használni oly módon, hogy közös programokat terjesztünk elő, és közelítsük az álláspontokat ott, ahol még eltérés mutatkozik” – mondta

el az ÚMSZ-nek Winkler Gyula, az Európai Parlament Regionális Fejlesztési Bizottságának póttagja.

Gyors siker

A projekt elindításában aktív szerepet vállaló RMDSZ-es EP-képviselőtől megtudtuk, a kezdeményezők precedensként a Balti stratégiára hivatkoztak, amelyet a régióban érdekelt államok fogalmaztak meg és terjesztettek elő. A kezdeményezés vilámgyorsan talált követőkre és támogatókra: miután az EU állam- és kormányfői

2009 júniusában felkérték a Bizottságot, hogy 2010 végéig dolgozza ki egy Duna-régiós stratégia részleteit, az ötletet már 2011 elején kész tényként kezelheti a közösség.

Winkler szerint a tervezet gyors sikeréhez a gazdasági válsággal való küzdelem is hozzájárult. „Felértékelődött ugyanis a térségek fejlesztési politikájának szerepe – hiszen a vállalkozásokat kiválóan lehet támogatni az önkormányzatok és regionális projektek révén, miután ezek tudnak hatékonyan munkahelyteremtő programokat megvalósítani. Ez pedig a

fenntartható fejlődést is elősegíti” – foglalta össze a program működési és hatásmechanizmusát. Rámutatott ugyanakkor, hogy a programnak egyéb hozadéka is van: lehetőséget teremt egyrészt arra, hogy összegeket különítsenek el különböző fejlesztési projektekre, másrészt pedig arra, hogy a térség országai összehangoltan tervezzenek. Erre kiváló példa a szállítást, melynek terén jelenleg sok nézeteltérés van Magyarország és Románia között. Szerinte komoly jelentősége van a különböző területek összehangolásának, így könnyebben elejét lehetne venni a politikai ellentéteknek is.

Áldás a déli megyéknek

Mint korábban beszámoltunk róla, Románia számára a Duna-stratégia lehetőséget nyújt arra, hogy kezdeményezője és szorgalmazója legyen egy újabb típusú együttműködésnek, amely hozzájárul az ország regionális politikai vállalásai teljesítéséhez, lehetővé teszi a folyó mentén fekvő megyék gazdasági fellendítését és új munkahelyek teremtését. Bukarest abban bízik, hogy a projekt a tartós és fenntartható fejlődés biztosítása mellett hozzájárul az újabb beruházásokhoz is. ◀

Szigorodó IMF-front

ÚMSZ

► A minimálbér 700 lejre való emelése, az egységes adókulcs 12 százalékra való csökkentése, illetve a közalkalmazottak számára juttatott ösztönzők veszélybe sodorhatják az ország számára kitűzött 6,8 százalékos hiánycél elérését, mely része a Nemzetközi Valutaalappal (IMF) kötött megállapodásnak – reagált Tonny Lybek, a pénzügyminiszter Romániáért és Bulgáriáért felelős vezetője azokra a híresztelésekre, miszerint a demokrata-liberális párt (PDL) könnyítéseket készül bevezetni e téren. Az Agerpresnek adott nyilatkozatában Lybek kitért arra is, hogy a Bukarestbe ma érkező IMF-küldöttség tárgyalni fog azon intézkedésekről is, melyek a makrogazdasági stabilitást biztosíthatnák az ország számára. A szakember szokatlanul nevezte azt is, hogy a washingtoni pénzügyminiszter egymás után harmadszorra is szemet hunyjon egy kitétel be nem tartása fölött – ezzel utalva annak szükségességére, hogy a kormány hosszú halogatás után rendezze 1,9 milliárd lejre rúgó tartozásait a magánszféra felé. Az IMF-delegációja Bukarestben november elsejéig a folyamatban levő hitelszerződés felülvizsgálatát végzi, a román hatóságokkal ugyanakkor egy újabb megállapodás lehetőségét mérlegelve. ◀

HIRDETÉS

ERDÉLYI MAGYAR
TELEVÍZIÓ

ETV

a mi televízióink

www.erdely.tv

megtalálja a **ROMTELECOM**
dolce

magyar csomagjában

Indul az Autóbusz-akció

Antal Erika, Baloga-Tamás Erika

► Nehéz napok várnak az autósokra a hazai közutakon: a rendőrség több ellenőrző kampányt is indított a közlekedésbiztonság növelése érdekében. Az „Autóbusz” fedőnevű akcióban a rendőrök a személyszállításban részt vevő járműveket ellenőrzik a következő hónapokban. A közlekedésszervezetek tagjai pedig arra kíváncsiak: felkészültek-e a gépkocsivezetők a közelgő téli időszakra. Az októberi ellenőrzést az indokolja, hogy az előrejelzések szerint korán jön a tél, már a hétvége felé havazás, havas eső is nehezítheti az útviszonyokat.

Senki sem ússza meg

A szállításiügyi minisztérium tervei szerint szigorodnak a közlekedési szabályok: november elsejétől jogszabály írja elő a téli gumik használatát, függetlenül az időjárástól, azok, akik a „téli gumikkal” készülnek, és így fennakadást okoznak, a tervek szerint jelentős büntetést kötelesek fizetni. Az ellenőrök első körben csak a személyszállításban és a teherszállításban részt vevő gépkocsikat vizsgálják. Kihágás esetén vezetőiknek meg kell téríteniük az általuk okozott közlekedési akadályok elhárításának (például az autótovontató) költségeit is. A szaktárca azonban figyelmeztet arra, hogy hamarosan a fizetési kötelezettséget kiterjesztik a személyautókra is.

A „téli gumik” mellett az ellenőrök vizsgálják a személyszállításban részt vevő autók műszaki állapotát, előírás szerinti használatát. Büntetnek akkor, ha az autóbuszokon az előírtnál több az utas, ha a személyszállításra illegálisan átalakított kisbuszok vesznek részt a forgalomban, és kiemelten bünte-

tik azokat a gépkocsivezetőket, akik utasszállítás közben követnek el különböző kihágásokat. Lucian Diniță, az országos közlekedésszervezet vezetője figyelmeztet: azért van szükség a több hónapos ellenőrzésre, mert az utóbbi időszakban rendkívüli mértékben megnőtt az utasszállítók által okozott balesetek száma. Az intézményvezető szerint a követ-

már most kétszer annyi forgalmi engedélyt függesztettek fel, mint 2009-ben.

Nem érdemes taktikázni

A „téli gumik” kötelezővé tételével a lapunk által megkérdezett autósok zöme egyetértett, bár elismerték: a Romániában korainak számító novemberi határidőt

punktnak nyilatkozó Szilágyi Ferenc, székelyudvarhelyi autós oktató. A kereskedők úgy vélik, az autóbusszok téves megfontolásból tolják minél későbbre a téli gumik vásárlásának határidejét: sokan úgy hiszik, a száraz úton jobban kopik az abroncs, mint a behavazott útfelületen. Szilágyi szerint ez tévedés, mert bár valóban lágyabb, puhább összetételű a téli abroncs, de az nem a száraz aszfalttól, hanem a szakszerűtlen vezetéstől rongálódik, kopik. A székelyudvarhelyi gumikereskedők felkészülten várják a klienseket, a téligumiabroncs-kínálat márká és ár függvényében is nagyon széles. Bár találni használt gumit is, a tapasztalat azt mutatja, hogy az autótulajdonosok inkább az újat részesítik előnyben – tudtuk meg az egyik udvarhelyi szakkereskedésben. Aki megelégszik a gyengébb minőséggel, az már 500 lejért is megvásárolhatja a négy abroncsot, a közepes minőség kétszer ennyibe kerül, a csúcsmínőséget választók 2500 lejért költenek a cserére, amelynek munkadíja hozzávetőleg 45 lej – vont mérleget az ÚMSZ kérésére az egyik cég ügyvezető igazgatója.

Tilosban hajtanak

A személyszállítás biztonságáról, és a szabályok betarthatóságáról megoszott az utasok és az utaztatók véleménye. Egy sepsiszentgyörgyi szállítási vállalat vezetője lapunknak kifejtette: abban bízik, hogy az átfogó ellenőrző akció nem „egyes” cégek ellen zajlik majd, és a hatóságok valóban fel akarják számolni a feketén dolgozókat. Az igazgató kiemelte: nem vállalja nevét a beszélgetéshez, mert nem szeretné felhívni magára az illetékesek figyelmét, ugyanakkor nem szeretné magára haragítani a feketén fuvaroz-

zókat. „Az a baj, hogy mi minden szabályt betartunk, jelentős pénzt költöttünk fejlesztésekre, becsületesen számlát adunk és adózunk, míg mások vesznek egy kisbuszt, és feketén fuvaroznak” – panaszkodott lapunknak a vállalkozó. Elmondta: azokkal van probléma, akik megjelennek a szállítási vállalatok számára kijelölt megálló közelében, és a piacnál alacsonyabb árakkal elcsalják a vendégeket. „Van, aki rendszeres járatot működtet feketén, például Budapestre és vissza. Az utasok is felelőtlenek, hogy felülnek egy ilyen buszra, hiszen semmilyen garancia nincs arra, hogy gond nélkül meg is érkeznek. Ha például véletlenül elromlik a jármű, senki nem küld utánuk egy másikat” – mondta a sepsiszentgyörgyi cégtulajdonos.

Sármási-Bocscai János, a Marosvásárhelyi Rádió munkatársa Erdőszentgyörgyről naponta ingázik Marosvásárhelyre. Lapunknak elmondta: az autóbusszok műszakilag biztonságosak, az utasok testi épsége inkább a járművezetőtől függ. „A tapasztaltabbak általában figyelmesen végzik a munkájukat, a kezdők azok, akik még megengedik maguknak, hogy beszélgessenek vagy telefonáljanak vezetés közben” – számolt be tapasztalatairól. Kádár Levente az Egyesülés negyedéből jár a városközpontba dolgozni, és nagyon elégedetlen a tömegközlekedés minőségével. „Reggel nyolcra megyek munkába, de akkor éppen egy kisbusz van forgalomban, amire nem fér fel mindenki. Rémalom buszra szállni Marosvásárhelyen. A munkaidő lejártá után ugyanez fogad, sok utas, kényelmenten buszok, por és meleg, télen pedig hideg” – mesélte a férfi, aki pozitívan vélekedett az Autóbusz-akcióról: úgy véli, ideje volna valamit tenni az utasokért. ◀

► Röviden

Spórolnak a jégen

Pénzügyi nehézségek miatt a sepsiszentgyörgyi köztisztviselői vállalat idén az utcák hóeltávolításán kénytelen spórolni: nem jut fedezet a környezetbarát kalcium-klorid oldatra, az útfagyást így só és homok keverékével hárítják el az illetékesek. Ezt a módszert csak azokban az utcákban használják, amelyekben az aszfalt nincs felújítva, a só és homok keverék ugyanis rongálja az útburkolatot, az autók karosszériáját, eltömi a csatornarendszert és mínusz 7 fokban hidegben már nem hatékony.

Visszalopják a villanykörtét

Újra forgalomba kerülhetnek a 60 wattnál nagyobb villanykörték, ha sikerül elfogadtatni két németországi vállalkozó ötletét. Az EU által betiltott termékek elektromos melegítőként kerülhetnek forgalomba, így már nem érvényes rájuk az eddig érvénybe léptetett tilalom. A mini-fűtőtestként aposztrofált égők ugyanis energiafelvételük 95 százalékát hő formájában adják le, így szakmai szempontból helytálló az átcímkezés.

Szervadományozás-rajt

A szenátus elfogadta azt a törvénytervezetet, amely szerint az új egészségbiztosítási kártyán szerepelne, hogy a tulajdonos hozzájárul-e a szervadományozáshoz. A javaslat Tudor Ciuhodaru képviselőtől származik, a politikus szerint az utóbbi időben drámaian csökkent a donorok száma Romániában, és az emberek többsége elutasítja ezzel az életmentő lehetőséggel szemben. „Ha az opció helyet kapna az új egészségügyi kártyán a többi információ között, valószínűleg többen fontolnák meg a szervadományozás lehetőségét” – véli az előterjesztő.

A téligumiabroncs-kínálat – márká és ár függvényében – széles

kező fél évben senki sem „ússza meg” az ellenőrzést, több ezer rendőr vesz részt ugyanis a márciusig tartó Autóbusz-akcióban. A közlekedési morál romlását jól szemlélteti – hangsúlyozta Diniță –, hogy szeptemberig kétezer bírsággal többet róttak ki a személyszállításra hatóságok, mint tavaly egész évben, az illetékesek pedig

nehéz lesz betartani. Hargita megyében rendszerint már október folyamán beköszönt a havazás, a helyiek többsége november végén, december elején vált nyáriról téli gumira. „A talaj menti fagyok, a szakaszosan váltakozó száraz és csúszós útszakaszok különösen veszélyesek, ezekre már most fel kell készülni” – figyelmeztetett a la-

Újabb lázadás a pénzügnél

ÚMSZ

► Újabb „lázas” történet tört ki tegnap a pénzügyminisztériumban, miután a napok óta elégedetlenkedő pénzügyi alkalmazottak között elterjedt a hír, hogy az ígéretek ellenére még mindig nem hagyták jóvá az illetékesek a bérjellegű fizetéskiegészítéskéről szóló listákat. A demonstrációhoz csatlakoztak az Országos Adóügyi Hatóság munkatársai is: a pénzügyminisztérium előtt felsorakozók nem zárták ki, hogy a múlt hetéhez hasonló tüntetéssorozat kezdődhet.

Törvény van, garancia nincs

A helyszínen megjelentek a szakszervezetek képviselői is: Sebastian Oprescu és

Vasile Marica egyaránt cáfolta, hogy az érdekvédelmi szervezetek kezdeményezték volna az újabb tiltakozó akciót, de támogatásukról biztosították a tüntetőket. Sebastian Oprescu, a Köztisztviselői Szakszervezet elnöke elmondta, az elégedetlenség oka az, hogy még mindig nem lehet tudni egyértelműen, hogy ki és milyen kritériumok alapján számíthat bérpótlásra. A bukaresti demonstrációval egy időben több vidéki városban, köztük Zilahon is tiltakozni kezdtek a pénzügyi alkalmazottak, noha a parlament alsóháza tegnap módosította a bérpótlékok kifizetését szabályozó kormányrendeletet. Az új jogszabály megszünteti az eddigi pótlékrendszerrel, és az alapfizetésbe építi a juttatásokat úgy, hogy az alapbér a

2009-es évben kapott pótlékok átlagával növekedjen.

Az érdekvédők még kívánnak

Gheorghe Ialomițianu pénzügyminiszter a képviselőházi szavazás után elégedetten nyilatkozott, mert úgy véli, a módosítással sikerült korrigálni az „igazságtalan és átláthatatlan” bérrendszert. A közalkalmazotti érdekképviselet képviselői visszafogottan nyilatkoztak a módosításról. „Elfogadták ugyan a jogszabályt, de nagy kérdés, hogy a pótlékok hogyan épülnek be a bérekbe” – nyilatkozta a tegnapi szavazást követően Vasile Marica, a Sed Lex szakszervezet elnöke. Az egységes bértörvényről várhatóan holnap határoz a törvényhozás, tegnap a hét

Foto: Toșan Levente

Gheorghe Ialomițianu

eleji egyeztetések folytatásaként a munkaügyi minisztérium munkatársai a szakszervezetek képviselőivel tárgyaltak. Ioan-Nelu Botiș munkaügyi miniszter úgy nyilatkozott: a lehetőségekhez mérten figyelembe veszik az érdekvédők igényeit. ◀

Készen a vészstratégia

Hírösszefoglaló

► Huszonöt évre érvényes árvízvédelmi stratégiáról egyeztetett tegnap Borbély László környezetvédelmi miniszter kezdeményezésére a kormány tárcaközi szakbizottsága. Borbély László figyelmeztette munkatársait arra, hogy a következő időszakban prioritást élvez a Dunamedence vízügyi rendezési tervének jóváhagyása. „Különösen fontos továbbá – nyilatkozta a tárcavezető – az országban működő ülepítőmedencék szanálása vagy rehabilitációja”. Amint arról korábban beszámoltunk több, a környezeti katasztrófát okozó kolontári ülepítőhöz hasonló tározó található Románia területén is. A Tulcea közelében kiépített, holland tulajdonban lévő tározó többévtényi kényszerzűnet után idén újra használatba kerül. Az

ülepítő a környezetvédők szerint közvetlen veszélyt jelent a Duna-deltára. A Környezetvédelmi Operatív Program keretében jelenleg 100 millió euró értékben készülnek szennyezett területekre vonatkozó rehabilitációs tervek. „A Környezetvédelmi Alapból a múlt héten 100 millió lejt kölönítettünk el ülepítőmedencék bezárására, de a bányai stratégia akciótervének gyakorlatba ültetéséért a gazdasági minisztérium a felelős” – hangsúlyozta a miniszter, aki felhívta kollégái figyelmét a magyarországi vörösiszap-tragédia tanulságaira is. A tárcavezető úgy vélte, ez volt Magyarország történetében az egyik legnagyobb környezeti katasztrófa, és a magyar hatóságok gyors, operatív közbelépésének köszönhető, hogy a szerencsétlenség következményei nem érték el Romániát. ◀

Röviden

A hazug Udvarhelyen

A Figura Stúdió Színház, Carlo Goldoni *A hazug című vígjátékát* játssza ma este 19 órától a Tomcsa Sándor Színházban. Az előadásokra a Móricz Zsigmond és Arany János diákberletek érvényesek. Egy kisközösségben, egy kisváros kis tercskáján megjelenik egy fiatalember, aki hazugságaival felbolygatja a lakók mindennapjait. A gyergyószentmiklósi társulat előadását Barabás Olga marosvásárhelyi rendező álmodta színpadra.

Háromszéken koncertezik a Tiberius

A Tiberius vonósnegyes Háromszéken koncertezik: október 23-án, 20 órától a kézdivásárhelyi Vigadó Művelődési Ház Kistermében, október 24-én 19 órától Sepsiszentgyörgyön, az Unitárius templomban lépnek fel. Mindkét helyszínen fellépnek a kvartett meghívott vendégelőadói: Adrian Stanciu (brácsa) és Alexandru Spătărelu (gordonka), a Iași-i George Enescu Egyetem diákjai, a Iași-i Voces kvartett tanítványai, több romániai és külföldi díj kitüntetettjei. A Tiberius vonósnegyes tagjai Molnár Tibor (I. hegedű), Lokodi Károly (II. hegedű), Molnár József (brácsa) és Zágonyi Előd (cselló).

Filozófiai konferencia Kolozsváron

Fogalom és/vagy kép címmel évadnyitó konferenciát szervez Kolozsváron, október 23-án a Babeş-Bolyai Tudományegyetem Filozófia Tanácskocsoportjának magyar tagozata. A konferencia témája egy immár két éves szakmai vitasorozathoz illeszkedik, a rendezvényt áprilisban workshop követi. A meghívottak között romániai és magyarországi szakemberek szerepelnek, a program lezárhat az Erdélyi Magyar Filozófiai Társaság honlapjáról.

Életműdíjat kapott Jankovics Marcell

Jankovics Marcell munkásságát díjazta a X. Pozsonyi Animációs Biennálé. A segerszemle válogatást mutatót be a magyar filmes munkáiból és Prix Klingsor-életműdíjjal ismerte el a magyar alkotót. A nemzetközi zsűri értékelésében a Kosuth-díjas művész mesefilmek egyedi világát és képi megjelenítését emelte ki. Az életműdíjat Jankovics Marcell személyesen vette át a szlovák fővárosban. Az animációs filmek biennáléjének kísérőprogramjaként *Az ember tragédiája* és az *Ének a csodaszarvasról* című művekből kiállítás is látható november 10-ig a pozsonyi magyar kulturális intézetben.

Idén is indul „íróiskola”

Ismét várja a jelentkezőket a kolozsvári Korunk Akadémia „íróiskolája”. A féléves képzés résztvevői november-től kreatív műhelymunka keretében leshetik el a tollforgatás mesterséget.

Baló Levente

► A műfordítás és a szépírás „mesterségébe” kóstolhatnak bele azok, akik jelentkeznek a kolozsvári Korunk Akadémia immár negyedik alkalommal induló képzésére, melynek oktatói különböző műhelyekben zajlanak. „A kreatív írás műhely élményszerű találkozási pontot jelent az irodalommal: ha valaki alkotó lesz, akkor támpontokat kaphat ahhoz, hogy saját szövegét kívülről, más szövegekkel összemérve is láthassa. Ha úgy dönt, inkább és elsősorban olvasó lesz, akkor is biztos, hogy a továbbiakban jobban belát a kulisszák mögé, érzéklni fogja a nyelvi anyag alakítását mások szövegében” – mondta el lapunknak Balázs Imre József, aki a képzés kreatív írás műhelyét vezeti.

A *Korunk* főszerkesztője szerint a kreatív írás nyugati egyetemeken már gyakran választható tantárgyként

szerepel, de az egyetemeken kívül is egyre több intézet és társaság indít hasonló képzéseket, többek között a Magyar Írószövetség is. „Egyre nagyobb igény van arra, hogy gyakorlatiasabbak legyenek a képzések és a tárgyak, egyetemeken és iskolákban egyaránt. A magyarországi és romániai oktatási hagyomány az irodalommal kapcsolatban pedig korábban inkább irodalomtörténeti vagy irodalomelméleti jellegű volt” – magyarázta a jelenség okát az egyetemi adjunktus. Balázs szerint a Korunk Akadémia a hagyományokhoz képest másfajta irodalom-megközelítést javasolt a 2007/2008-ban indított „íróiskolája” első csoportjának. „Az írással kapcsolatos dolgokat nem lehet, és főként nem érdemes elméletben tanítani: ez egy nagyon gyakorlatias ügy. Nem annyira tudás, inkább tapasztalat az, amit a műhely résztvevői megszerezhetnek egy ilyen folyamat-

A műhelyfoglalkozás befejezése után is folytatódnak a beszélgetések

ban való részvétel során. A kommunikáció is több irányban működik: a résztvevők legalább annyira tanulnak egymástól, mint abból, amit kiindulópontként mondhat nekik” – fejtette ki a kreatív írás műhely vezetője.

Ugyanezzel a célkitűzéssel indul a műfordítás gyakorlati műhely is, Horváth Andor vezetésével: a képzés gyakorlati tapasztalatokat nyújt az irodalmi igényű műfordításokkal kapcsolatban, konkrét fordítások

elemzése, illetve fordítási gyakorlatok révén.

Nemcsak irodalmároknak

Balázs Imre Józseftől megtudtuk, az elmúlt három évben a képzésre leginkább egyetemisták jelentkeztek, akiket foglalkoztat az irodalom, és akik már publikáltak is irodalmi jellegű szövegeket irodalmi lapokban, vagy akár saját blogjukon. Akadt olyan jelentkező is, aki fiókban tartotta az írásait. „Visszajelzést vár mindenki, aki egy ilyen foglalkozásra bejelentkezik, és a műhelymunka lehetővé teszi, hogy ez a visszajelzés ne egyszeri alkalommal történjen meg, hanem akár hétről hétre. Vannak idősebb jelentkezők is, akik érdemesnek tartják, hogy belevágjanak egy ilyen

kísérletbe, ők általában az írás helyét keresik saját életükben” – magyarázta a műhelyvezető. Balázs szerint a képzésen nem csak a kimonodottan szépírói pályára készülő vesznek részt. „Nyilván erős motiváció egy résztvevő számára, hogy saját írásai megítéléséhez kapjon támpontokat, de azt gondolom, hogy az irodalomhoz való viszonyulást általában is alakíthatja egy ilyen sorozat. Próbáltam olyan gyakorlatokat választani és kidolgozni, amelyek szépirodalomtól, műfajoktól függetlenül is érdekesek: például az, hogy az érzékszervek hogyan működnek egy írás hátterében, milyen egy jó kezdőmondat, vagy hogy mitől hangzik jól egy párbeszéd” – avatott be a műhelymunka gyakorlatába Balázs Imre József. ◀

Írj esszét ezzel a témával: cseng a telefon

A Korunk Akadémia felvételit hirdet 2010 novemberében induló képzéseire:

1. **A műfordítás gyakorlata.** Programvezető: Horváth Andor egyetemi docens. A jelentkezés feltétele: A. rövid CV, személyes adatokkal, elérhetőséggel; B. egy oldalnyi próba fordítás magyar nyelvre egy szabadon választott esszéből vagy próza-

szövegből.

2. **Kreatív írás műhely.** Programvezető: Balázs Imre József egyetemi adjunktus. A jelentkezés feltétele: A. rövid CV, személyes adatokkal, elérhetőséggel; B. 2 oldalnyi esszé, próza, vers, dráma, az alábbi témában: Cseng a telefon. Bővebb tájékoztatás a www.korunk.org honlapon.

Az év kiállítása a Lumúban

ÚMSZ

► A budapesti Ludwig Kortárs Művészeti Múzeum (Lumú) idei legfontosabb kiállításának nevezte az október 7-én nyílt tárlatot Bencsik Barnabás, a múzeum igazgatója. Munkácsi Márton több mint 250 fotójából – nagyrészt vintage-példányokból – álló életmű-kiállítása január 9-ig tekinthető meg.

Kolozsvárról indul

Munkácsi Márton – az első asszociációkkal ellentétben – nem a Munkácsy-művészcsalád sarja, 1896-ban ugyanis Mermelstein Márton néven látta meg a napvilágot Kolozsvárott. Fotós karrierje Budapesten kezdődött 18 éves korában. 1928-ban költözött Berlinbe, azóta ő is a magyar származású emigráns fotósok sorait gyarapítja Robert Capa, André Kertész vagy épp Brassai mellett.

Budapesten készült képei elsősorban riportfotók, ekkor ugyanis sportriporterként dolgozott olyan lapoknál, mint az *Est* vagy a *Pesti Nap-*

ló. Berlini tartózkodása alatt a *Die Dame* illetve a *Berliner Illustrierte Zeitung* fotósa, majd miután 1934-ben véglegesen az Egyesült Államokban telepszik le, már olyan lapoknak dolgozik, mint a *Harper's Bazaar*, a *LIFE* vagy épp a *Ladies Home Journal*. Élete utolsó 29 évét Amerikában töltötte, a sors iróniája, hogy a sportriporterként indult fotós életének, s egyben karrierjének épp egy focimeccsen lett vége.

Minden műfaj mestere

Munkácsi eleinte sajtófotósként készítette képeit sporteseményeken, de már ekkoriban is olyan tapasztalatokat szerzett, s afféle módszereket sajátított el – a különleges látószövegeket, nem mindennapi nézőpontokat keresve –, melyek egész pályafutását megalapozták. Előbb Berlinbe, majd Amerikába való költözése során fokozatosan jutott el a riportfotózástól a divatfotózásig. Fontos hangsúlyozni, hogy Munkácsi életművében mind a dokumentarista jellegű szo-

Bencsik Barnabás bontja ki Munkácsi munkáit

ciofotók, mind a sportfotók, mind pedig az őt híressé tevő divatfotók művészi értékkel bírnak különlegességük és újításuk révén. Munkácsi Márton munkáinak nívója elsősorban a már említett különleges látószövegekben rejlett, mely mind a sportfotókon, mind a divatfotókon megfigyelhető. Ami utóbbiakat illeti, valószínűleg épp ő volt az első, aki modelljeit a szabadban, olykor mozgás közben fotózta, így keletkeztek spontánnak tűnő, mégis beállított fényképei. Ennek előzménye vitathatatlanul a sportfotózásban keresendő,

bár oka a Munkácsi körül szövődött legendák egyike szerint az volt, hogy a fotós – gyatra angol nyelvtudása miatt – nem szeretett hosszasan beszélgetni fotóalanyaival, ami pedig egy műtermi szituációban elkerülhetetlen lett volna. A Ludwig Kortárs Művészeti Múzeumban megtekinthető kiállítás számos művet vonultat fel Munkácsi Márton valamennyi alkotói korszakából. Munkácsa mellett élete néhány részletébe is bepillantást nyerünk a kortársaitól vett idézetek, újságcikkek, életrajzi tördelék révén. ◀

Megújuló színház

György Edit

► Színész, animáció, illetve két- és három dimenziós vetítés közötti összhangteremtésre vállalkozott a hét elején Albu István és Bársony Júlia, akik a harmadik alkalommal megrendezett kolozsvári Képek fesztiválján Henrik Ibsen *Peer Gynt* című drámájának sajátos „adaptációját” mutatták be. A kolozsvári BBTE Színház és Televízió Karának diákjaiból összeállított csapat számára nem jelentett nehézséget az új technika alkalmazása. Az előadás vizuális elemei egy hosszabb munkafolyamat részei, amelyben az alkotók a színház formanyelvének megújítását keresik.

„Érdekel az, hogyan lehet azokat a technikákat, amit ma naponta használunk bevinni a színházba is, hiszen a színház arra való, hogy az álmokat megvalósítsuk és láthatóvá tegyük. Érdemes az új technológiákkal kísérletezni, hiszen újabb lehetőségeket nyújtanak” – mondta el Bársony Júlia. ◀

Egy EU-fórikus újságíró

A média feladata közelebb vinni az emberekhez az uniót, nem feltétlenül viccesen, de mindenképp leegyszerűsítve – véli Németh Zsolt, az MTV szerkesztője, aki Eufória című filmjéért idén megkapta az Európai Parlament újságíródíját.

Farkas István

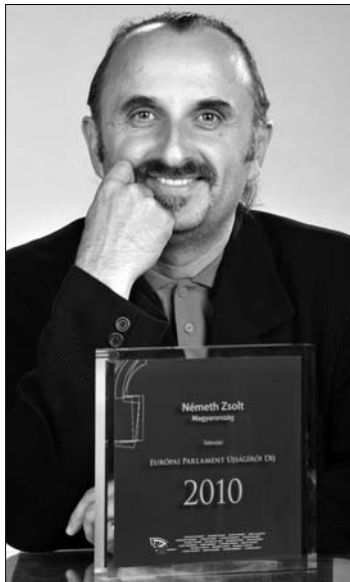
Mit jelent ez a díj az Ön pályáján?

– Ennek az elismerésnek több rétege van. Egyrészt ez az első nyilvános, egyéni elismerésem – és ha azt nézem, hogy az európai közösségben, újságíróként a közösségi munkában való részvételért ennél nagyobb díj nincs, akkor ez mindenképpen a csúcs. Különös jelentőséggel bír az is, hogy az Eufória a Magyar Televízió (MTV) egy vidéki stúdiójában (Pécs) született, és ezzel a díjjal tulajdonképpen bizonyosságot nyert az, hogy a fővároson kívül is lehet olyat alkotni, ami megállja a helyét Európában. Harmadrészt nagyon fontos az, hogy munkánk – ami merőben más stílusú, mint az ilyen alkotások lenni szoktak –, a díj által nagy meglepetésünkre bebizonyít

totta, hogy az unióról lehet viccesen, ironikusan is beszélni.

Ha kétkelkedett a sikerben, miért maradt mégis ez a humoros-ironikus stílus?

– Amikor eldöntöttem, hogy készítsek egy anyagot az Európai Unióról, beláttam, hogy nagyon keveset tudunk róla. Az egyszerű állampolgártól nemcsak fizikailag, hanem ideológiailag is nagyon távol áll az unió, és a fiatalok is kívülállókként szemlélik. Éppen ezért utóbbiakat választottuk az elsődleges célközönségnek – de őket nem lehet komoly, mély tartalmakkal megtámaszni, ugyanis zsigerből elzárkóznak attól. Így megfordítottuk az egészet: azt akartuk bemutatni, hogy nagyon komoly dologról beszélünk, de azt könnyedén tesszük. Ha valaki nem akar többet az alapvető információknál az ebből

a könnyed stílusból is megkapja, aki pedig többet akar, az elhangzottak alapján utána tud nézni a legbonyolultabb dolgoknak is.

Érthető, érdekes, látványos, humoros, tanulságos – ezekkel a jelzőkkel illette az Ön alkotását Jerzy Buzek, az Európai Parlament elnöke. Hogyan vélekedik a célközönség?

– Már a vágás során teszteltük az alkotást – nemcsak a fiatalok, de az idősebb, a témában kevesebb

ismeretekkel bírók is jól fogadták. Egyértelműen azt a visszajelzést kaptuk, hogy bár könnyed és vicces, a tartalma a helyén van, meg tudja belőle a néző mindazt, amire alapszinten szüksége van.

Ön szerint a média mennyiben adhat az átlagpolgárok számára többletismeretet az EU-ról, az uniós ügyekről?

– Megkockáztatom a kijelentést: a média – globálisan tekintve – nem ad kevés információt az Európai Unióról. Rengeteg dolog készült az unióról, már az egyes országok csatlakozása előtt elindultak a különféle kampányok. Úgy látom, hogy a baj a másik oldalon, a befogadók oldalán van, ugyanis viszonylag kevés információ érdeklő az embereket, ami ha úgy vesszük nem csoda, hisz nem is tudják, hogy mi érdekelheti őket. A média akkor vállalhat ebben szerepet, ha többen veszik a bátorságot, és nem feltétlenül vicces formában, de leegyszerűsítve, a hétköznapi emberek életéhez közel hozva próbálnak meg átadni valamiféle ismeretet. Az újságok, rádiók, televíziók, online kiadványok feladata tehát az kellene legyen, hogy közelebb hozza az emberekhez az EU-t.

Száz szó

Áldását adta a Simpson családra a Vatikán: az Osservatore Romano a hét végén nyilvánította katolikusnak a bizarr televíziós sorozat családjának fejét, Homert és annak fiát, Bartot. Mi több, a cikk azt is leszögezte, hogy a szülők bátran leülthetik a sorozat elé csemetéiket. „Kevesen tudják, és ő mindent elkövet, hogy titokban tartsa. De igaz: Homer J. Simpson katolikus” – fogalmazott a lap, egy a témában készült tanulmányára hivatkozva. Simpson-rajongóként és katolikusként is értetlenül állok a katolikus egyház kijelentése előtt: a rajzfilmben többször elhangzik, hogy Homerek a springfieldi presbiteránus egyházközösség tagjai. Blaszfémia nélkül kérdezem: Homert II. János Pállal együtt szentté is fogják avatni?

(efi)

Röviden

Angelina Jolie forgathat Boszniában

A boszniai hatóságok engedélyt adnak Angelina Jolie-nak (képeinken), hogy Bosznia-Hercegovinában forgassa filmjét – közölte a sajtóval a film egyik helyi producere. Jolie jelenleg Magyarországon forgat, a film egy szerb férfi és egy muzulmán lány közötti szerelemről szól. Az első rendezését forgató színésznőnek már volt forgatási engedélyje, de azt a Bosznia-Hercegovinai Föderáció kulturális minisztériuma visszavonta, a délszláv háború női áldozatait képviselő szervezet tiltakozása miatt. „A kulturális minisztérium biztosított arról, hogy megkapjuk a forgatási engedélyt” – mondta Edin Sarkic producer az AFP francia hírügynökségnek. Angelina Jolie novemberben utazna stábjával Boszniába.

Apróhirdetés

Magyar tulajdonú kereskedelmi cég bukaresti központba kollégákat keres irodavezető munkára. Magyar nyelv ismerete kötelező, előkészítő könyvelés ismerete előny. Önálló munkavégzés, hosszútávú karrier lehetőség. Várjuk az önéletrajzokat, csak magyar nyelven rotterom@rdslink.ro e-mail címre.

Román purdékat támogat Cage

ÚMSZ

Nicolas Cage lesz a díszvendége az Ovidiu Rom Egyesület október végi Halloween-bálnak, melyet a hátrányos helyzetű roma gyerekek oktatásának támogatására rendeznek Bukarestben. A hatodik alkalommal megrendezésre kerülő bálra Ethan Hawke, az esemény tavalyi díszvendége hívta meg az Oscar-díjas sztárt. A jótékonykodásairól híres Nicolas Cage 2006-ban a Fegyveres (Lord of War) című filmjének bemutatása után kétmillió dollárt adományozott az Amnesty International nevű, az emberi jogok elismertetéséért küzdő karitatív nemzetközi szervezetnek, hogy újjáépítsen egy gyerekközpontot. Mint Leslie Hawke, Ethan Hawke édesanyja, a bál szervezője emlékeztetett: Cage nagyszülei Olaszországból vándoroltak ki Amerikába „annak idején, amikor rengeteg előítélet élt az olasz bevándorlók

szemben”. Amint arról lapunkban beszámoltunk, Nicolas Cage november elsejétől Romániában forgatja a Szellemlovos (The Ghost Rider) című misztikus filmjének

folytatását. Az Antena 3 hírtelevízió információi szerint a forgatásokat november elsején kezdik Vajdahunyadon, a vár környékén, majd Szebenben folytatják.

A sajtó értesülései szerint néhány jelenetet a román tengerparton és Bukarestben vesznek fel. A film a tervek szerint 2012 februárjában kerül a mozikba. ◀

Nicolas Cage, egykori „fegyverkereskedő” és „szellemlovos” romániai roma gyerekekért jótékonykodik

Fiatal vagy? Újságírónak készülsz? Akarsz küzdeni a szegénység ellen?

Az Európai Bizottság EuropeAid Együttműködési Hivatala és az EIC Európai Újságíróközpont pályázatot hirdet 18 és 30 év közötti újságírószakos diákok számára, *Fiatal riporterek a szegénység ellen (Young Reporters Against Poverty)* címmel. A verseny teljes romániai koordinációjáért az Új Magyar Szó című, Bukarestben megjelenő országos magyar napilap felel.

A verseny célja felkelteni az EU-tagállamok újságírószakos hallgatóinak érdeklődését a fejlesztési kérdések iránt. Az EU fejlesztési támogatásáról a pályázók saját nyelvükön egy újságcikk (legfeljebb 1000 szó terjedelmű) vagy egy rádiófelvétel (MP3 formátumban, legfeljebb 3 perc) benyújtásával indulhatnak, melyet október 29-ig kell leadni, miután megtörtént a regisztrálás a verseny honlapján (www.youngreporters.net). A pályamunkák középpontjában a fejlődő országok gazdasági, társadalmi és politikai fejlődését célzó támogatásnak kell állnia.

A beküldött munkák alapján a 27 EU-tagországból 33 újságírószakos hallgatót választanak ki, akik meghívást kapnak a decemberben megrendezésre kerülő Európai Fejlesztési Napok brüsszeli műhelytalálkozóján való részvételre. A nyertes újságcikkeket/hangfelvételeket a www.youngreporters.net oldalon is közzéteszik.

A műhelymunka lezárása után, a 33 résztvevő az Európai Fejlesztési Napokról szóló médiaanyagot készít, amelyet 2010. december 14-ig mind a verseny honlapján, mint országuk sajtójában megjelentetnek. Európai uniós újságírókból álló zsűri választ ki közülük három fődíjast (a legjobban megírt riportot, a legjobb rádióriportot, illetve a legeredettebb hírt díjazza), akik az Európai Bizottság egyik afrikai partnerországában tehetnek majd helyszíni látogatást.

Bővebb információk az office@maszol.ro email-címen vagy a 0788-715 713 telefonszámon.

INGYENES APRÓHIRDETÉSI SZELVÉNY

Név:.....
Cím:.....
.....
tel.:.....

A hirdetés szövege (max. 80 szó)

.....
.....
.....

Mi egyszeri alkalommal ingyen közöljük apróhirdetését.
Postacím: 014820 București, Piața Presei Libere nr.1,
O.P. 33, C.P. 17
* A kedvezményt csupán magánszemélyek vehetik igénybe, magáncélú hirdetések közzétételére.

CSÜTÖRTÖK
2010. október 21.

A nap filmjei

TV2, 22.20

Feketék fehéren

Miután Marcus és Kevin Copeland ügynök legutóbbi megbízatása is kudarccal végződik, a "nagy ügyet" a riválisai kapják. Nekik kell megakadályozniuk, hogy elrabolják a felső tízezer és a társasági élet két üdvöskéjét, a Wilson lányokat. Eközben Kevinre és Marcusra megalázó feladat vár: ők kísérik a reptérről a szállodába a két elkényeztetett hölgyet.

DUNA TV, 23.10
Rumba

Fionát és Domot nem csupán a szerelem köti össze, hanem a latin táncok iránti olthatatlan szenvedély is. Miután toronymagasan megnyernek egy táncversenyt, autóbá az autóbalesetet szenvednek. Lelki szemek előtt leperg egész életük, amely olyannyira tele van optimizmussal és humorral, hogy a végzet nem győzheti le.

Prima Tv, 23.30
Tűzcsapda

Max profi betörő, aki élete legnagyobb megbízását kapja. Egy toronyháza kell behatolnia, hogy elloponjon egy szigorúan őrzött számítógép-chipet. Nem is sejtí, hogy ügyfele maga a CIA. A feladat végrehajtása közben azonban valaki felrobbantja az épületet, és az egész torony pokolian lángoló tűzterengérré válik. A csapdába esett férfi az épületben rekedt emberekkel együtt eszeveszett menekülésbe kezd...

KOSSUTH RÁDIÓ

7.00 180 perc **9.00** Hírek **10.00** Napközben **12.05** A Hely **12.30** Vendég a háznál **13.01** Déli harangszó **13.30** Magánhangzó **14.04** Rádiószínház **14.30** Tanúim lesztek **15.05** Arcvonalak **15.35** Tér-idő **16.00** Közlelő **17.15** Zöldövezet **18.30** Krónika **19.03** Közéleti ütköző **19.15** Magánhangzó **19.30** Határok nélkül **20.00** Hírek **20.50** Jó éjszakát **21.00** Hírek **21.04** Rádiószínház **21.30** A nap történetei **23.00** Krónika

BUKARESTI RÁDIÓ

magyar nyelven a regionális stúdiók középhullámú adásában **15.00** Híradó, kommentár **15.20** Magyar zenei lexikon **15.30** EU információs magazin

MAROSVÁSÁRHELYI RÁDIÓ

11.00 Hírnegyedóra, Sport, Rádióújság **12.00** Híradó, Hitvilág, Komolyzenei vetélkedő, Orvosi tanácsadó **13.00** Híradás, Zenés üzenetek **14.00** Délutáni váltás **16.00** Híradás, Sport, Rádióújság **17.55** A nap hírei röviden

KOLOZSVÁRI RÁDIÓ

2.00 Éjszakai váltás **8.00** Hangoló **9.50** Hírek, műsorismertetés **15.00** Slágeróra **16.00** Hírek **16.15** Rejtett világok **17.00** Nap-óra **17.30** Rockmalom **17.55** Hírek, műsorism.

DUNA TV

7.00 Hattól Nyolcig **9.00** Második esély (am.-mex.-kol. sor.) **9.55** Derrick (krimisor.) **11.00** Család-barát **11.55** Európai kóstoló **12.30** Kívánságkosár **15.00** Híradó **15.15** Kikötő - Friss **15.25** Talantum **16.00** Közéleti Kínához (ism.) **16.30** Ablak a természet-re **16.40** Fejezetek Magyarország közlekedéstörténetéből **17.10** Miért éppen Magyarország? **17.40** Női pulzus - A tudomány vonzásában **18.15** Térkép **19.00** Híradó **19.35** Mese **19.55** Mussolini és én, Galeazzo Ciano (olasz-am.-francia sor.) **21.00** Híradó **21.05** Közbeszéd **21.30** Az állatok nyelve **22.00** Diplomata vadász (magyar sor.) **22.50** Sport hírek **22.55** Váltó **23.10** Rumba (francia-kan. vígj., 2008) **0.25** EtnoKlub (ism.) **1.35** Kikötő - Friss **1.45** Tájétkos ég

TVR 1

7.00 Reggeli híradó **9.00** Szerelmi bizonyíték (sor.) **10.10** 100%-ban garantált (ism.) **11.15** UEFA Champions League összefoglaló (ism.) **12.45** A legendás doktor Hur Jun (ism.) **13.45** Ragadós történetek kicsiknek **14.00** Hírek **14.45** Egyszerűen izletes **14.55** A bor románul **15.00** Teleshopping **15.30** Akzente **17.00** Közérdek **17.30** Egy könyv minden hétre **17.45** Jocker, Loto 5 /40, Loto 6/49 és Noroc sorsolás **18.00** Hírek **18.30** A legendás doktor Hur Jun (sor.) **19.30** A világ hercegnői **19.40** Sport **20.00** Hírek **20.40** A nap témája **21.00** Itéld meg te! **22.00** CSI: A helyszínelők (am.-kan. sor.) **22.55** A bor románul **23.10** Robotzaru 3. (amerikai sci-fi vígj., 1993) **1.10** Profeszionisták (ism.) **2.00** Közérdek (ism.)

VIASAT 3

8.50 Gyilkos sorok **9.50** Egy kórház magánélete (isméltés) **10.50** Doktor House (sorozat) **11.55** Pelerd a nőt! (német-amerikai vígjáték) (isméltés) **14.10** Monk (sorozat) **16.05** CSI (sorozat) **17.00** Greek, a szövetség (sorozat) **18.00** Feleségcsere **19.00** A médium (sorozat) **20.00** Doktor House (sorozat) **21.00** Jóbarátok (sorozat) **21.30** CSI: A helyszínelők (sorozat) **22.30** CSI: Miami helyszínelők (sorozat)

m1

6.20 Hajnali gondolatok **6.23** Kárpát Expressz **6.50** Ma Reggel Közéleti műsor **Benne: Híradó, sporthírek** **10.00** Üditő Szilágyi Tibor műsora **10.55** Nappali **13.01** Híradó **13.18** Sporthírek **13.30** Kárpát Expressz **14.00** Szomszédok (sor.) **14.35** Rondó **15.35** Ájtáró **16.05** Margat misszió **16.30** Beszélgetés a szenvedésről **17.30** Híradó **17.40** Körzeti híradó **17.55** Teadélután **18.50** Mindig zöldebb (auszt. sor.) **19.40** McLeod lányai (auszt. sor.) **20.30** Híradó este **20.55** Sporthírek **21.05** Jelfogó - Közéleti-politikai magazin **22.05** Az Este **22.35** A mintaférj (kan. thriller, 2004) **0.10** Szélesvászon **0.40** Prizma **0.50** Hírek **0.55** Sporthírek **1.05** Ez történt Ma reggel (ism.) - Közéleti műsor **Benne: Híradó, sporthírek** **2.50** Összhang

TVR 2

7.00 Anya az állatorvos (német sorozat) **8.10** Tonomat DP 2 **10.00** Katasztrófák amelyek megválasztották a világot (ism.) **11.00** Vallomások **12.00** Hírek, időjárásjelentés **12.30** Biznisz óra (ism.) **13.30** Teleshopping **14.30** Együtt Európába **15.30** Parlamenti pártok fóruma **16.00** Anya az állatorvos (német sorozat) **17.00** Hírek, időjárásjelentés **17.30** Vallomások **18.30** Bazár **19.00** Biznisz óra **20.00** Szabad a szembejövő sáv **21.00** Esküdt ellenségek (amerikai krimisorozat) **22.00** Hírek, időjárásjelentés **23.00** Titkos Szolgálat - MI5 (angol thrillersorozat) **0.00** IT zon@ (ism.) **0.30** Bazár (ism.) **1.00** Vallomások (ism.) **2.00** Titkos Szolgálat - MI5 (angol thrillersorozat (ism.) **3.00** Tonomat DP 2 (ism.)

SPORT.RO

7.00 Sport.ro Hírek **10.00** Pontos sportidő (live) **12.10** Europa League: Steaua - Napoli, Utrecht - Liverpool **13.10** Pontos sportidő **14.10** Külön kiadás **15.00** Sport.ro hírek **16.00** Komolyan (live) **17.00** Külön kiadás (live) **18.00** Sport.ro Hírek (live) **19.05** Információk (live) **20.00** Napoli - Liverpool mérkőzés **21.00** Sport.ro Hírek (live) **22.00** Külön kiadás

m2

6.50 Ma Reggel **10.00** Srpski Ekran **10.25** Unser Bildschirm **10.55** Körzeti magazin **11.45** Sápadt rézbőrűek **12.25** Jelképtár - A nyúl **12.30** Most a Buday! **13.01** Híróra **13.02** Híradó **13.16** Sporthírek **13.30** Kárpát Expressz **13.55** Záróra **14.45** Zsigmond király ajándéka **15.05** Sírjaik hol domborulnak... **15.30** Körhinta Fesztiválkalauz **15.55** Sant' Angelo - Egy kórház hétköznapjai (sor.) **16.45** Színészpálánták (olasz sor.) **17.40** Bűvölet (sor.) **18.10** Magyar retro **19.05**Ájtáró **19.30** A kis Amadeus **20.05** Házaspárba (olasz sor.) **21.00** Híradó este **21.25** Sporthírek **21.30** Házaspárba (olasz sor.) **22.25** Örökös tag: Polgár László **23.25** Verdi: Don Carlos **2.30** McLeod lányai (auszt. sor.) **3.15** Mindig zöldebb (auszt. sor.)

PRO TV

6.00 Happy Hour (ism.) **7.00** ProTv hírek, sport **9.55** Könyvbemutató **10.00** Vesztegzár (amerikai katasztrófa f., 2001) (ism.) **12.00** Fialat és nyugtalan (amerikai sorozat) **13.00** ProTv hírek, sport **13.30** Nevsz csak (am. vígjáték sorozat) **14.00** Áldott gyermek (amerikai thriller, 2007) **16.00** Fialat és nyugtalan (amerikai sorozat) **17.00** ProTv hírek, sport **17.45** Happy Hour - szórakoztató műsor **19.00** ProTv hírek, sport **20.00** Europa League: Utrecht - Steaua labdarúgó mérkőzés (live) **22.15** A örökség (román vígjáték sorozat) **23.30** ProTv hírek, sport **0.00** A rejtély (am.-kan. thrillersorozat) **1.00** Europa League: Utrecht - Steaua labdarúgó mérkőzés (ism.) **2.30** ProTv hírek, sport (ism.)

RTL KLUB

6.30 Top Shop **7.00** ittHON (ism.) Belföldi utazási magazin **7.25** Fókusz (ism.) Közszolgálati magazin **7.55** Reggeli Ébresztőshow **10.05** Te vagy az életem (arg. sor.) **11.05** Top Shop **13.00** RTL Klub Híradó - Déli kiadás **13.15** ASZTRO Show **14.30** Fél kettő - Magazin a legjobb történetekkel **15.35** Celeb vagyok, ments ki innen! **17.20** A szerelem rabjai (argentín sorozat) **18.25** Döglött akták (amerikai krimisorozat) **19.30** RTL Klub Híradó **20.05** Vacsoracsata **21.05** Fókusz **21.40** Barátok közt (magyar sorozat) Utána: RTL-hírek **22.20** Esti Showder Fábry Sándorral Utána: RTL-hírek **0.10** Házon kívül - Heti magazin **0.45** Ments meg! (amerikai sorozat) **1.40** Reflektor - Sztármagazin **1.55** Infómánia - Multimédia magazin

ANTENA 1

6.00 Híradó, Sport **8.00** Jó reggelt - Razvan és Dani műsora **10.00** Sajtószemle - Mircea Badea-val **11.15** A sárkány nyomában (am. fantasy, 2009) **13.00** Híradó, Sport, időjárásjelentés **14.00** Egy rémrendes család (amerikai sorozat) **14.30** Kikezdesz a szökékekkel? (ism.) **16.00** Híradó, Sport, időjárásjelentés **17.00** Közvetlen hozzáférés - Simona Gheorghe műsora **19.00** Híradó, Sport, időjárásjelentés **20.30** A nagy győztes - (reality show) **22.00** Vad nárcisz (román sorozat) **23.00** Híradó **23.45** Egy bűnös show - Dan Capatos műsora **1.00** Réalmok gyilkosa (amerikai thriller, 1996) **3.00** Titkok a paradicsomban (görög sorozat)

TV2 TV 2

7.00 Segíts magadon! **7.25** Tények Reggel **8.00** Mokka **10.00** Stahl konyhája **10.10** Babapercek **10.20** Televíz - Telefonos játék **11.15** Teleshop **12.45** A gyémánt románca (amerikai-ausztrál kalandf., 2001) **14.25** Kvízió - Telefonos játék **15.55** Megamánia (ism.) **16.25** Rex felügyelő (osztrák-német krimisor.) **17.30** Marina (mex. sor.) **18.30** Árva angyal (mex. sor.) **19.30** Tények **20.05** Ezek megőrültek! Elvan a celeb, ha játszik! **21.10** Aktív **21.45** Jóban Rosszban (magyar sorozat) **22.20** Feketék fehéren (amerikai vígjáték, 2004) Közben: Kenőrsorsolás **0.25** Megamánia (talk show) **0.55** Divatkreátor (magyar f.) **1.25** Bostoni halottképek (am. krimisor.) **2.20** Tények Este **2.50** EZO.TV **3.45** Eureka (am. sci-fi sor.)

PRIMA TV

7.00 Kandikamera **7.30** Senki sem tökéletes (román vígj. sor.) (ism.) **8.20** Sport Florentinával **8.30** Teleshopping **9.15** Melegnek áll a világ (amerikai vígjáték) (ism.) **11.30** Ház, építés, design **12.00** Focus minden **12.30** Teleshopping **13.15** Mondenii Show **14.00** Menni vagy meghalni (angol-am. kalandf., 1977) **16.00** A cseresznye a tortán (reality show) **17.00** Lököttek (román vígjáték sor.) (ism.) **18.00** Hírek, sport **19.00** Fókusz Sport, időjárásjelentés **19.30** A cseresznye a tortán (reality show) **20.30** A skorpió megszelídítése (reality show) **21.30** Focus Monden (ism.) **22.15** Lököttek (román vígjáték sor.) **23.00** Mondenii Show **23.30** Tűzcsapda (amerikai katasztrófa film, 2001) **1.30** Hírek (ism.)

KANAL D

8.00 Orovosok **9.30** Teleshopping **10.00** Menyet anyának 5 **12.30** Hírek **13.15** Légy az enyém **15.00** Teleshopping **15.15** Aliye (sor.) **16.45** Célpontban **18.45** A nap híre **19.00** Hírek **19.45** Menyet anyának 5 (reality show) **20.30** Ha ügyes vagy pénzt nyerhetsz **22.00** Ezel (török sorozat) **23.30** Kopogás a halál kapuján (amerikai horror) **1.30** Káma szutra (erotikus film)

HÍR TV

7.00 Paletta (ism.) **7.30** Lapzárta (ism.) **Vitamúsor újságírókkal** **8.00** Híradó **9.05** Rájátszás (ism.) **10.05** Keresztmetszet (ism.) **Riportmagazin** **11.05** BBC Click (ism.) **A BBC informatikai magazinja** **11.30** Negyedik (ism.) **12.05** Vonalban Interaktív politikai show-műsor **13.00** Déli híradó **13.30** Hungarorama **14.05** Lapzárta (ism.) **14.30** Paletta (ism.) **15.05** Befutó (ism.) **Az utánpótlás magazinja** **15.30** GyógyHír (ism.) **Egészségügyi magazin** **16.05** Vetítő (ism.) **17.05** Arcok a liftben (ism.) **17.30** Paletta (ism.) **18.00** Híradó **18.30** Soroló **19.05** Vonalban Interaktív politikai show-műsor **20.00** Híradó **21.05** Rájátszás **22.00** Híradó **22.35** Lapzárta **23.05** Sziluett (ism.) **0.05** BBC Híradó (ism.) **0.30** A vidék magazinja

DISCOVERY

6.30 Ötödik sebesség **7.00** Egyszer egy ilyet vezetni! - Foose's '69 **8.00** Újjáépítők - Ébresztő **9.00** Halálos fogás - Az utolsó órák **10.00** Piszkos munkák - Az alpakanyíró **11.00** Végzetes másodpercek **12.00** Amcsi motorok - Az Eragon motor **13.00** A túlélés törvényei - Szahara **14.00** Állítólag... **15.00** Piszkos munkák **16.00** Hogyan készült? **17.00** Halálos fogás - Minden a legnagyobb rendben **18.00** Végzetes másodpercek **19.00** Túlélés törvényei - Panama **20.00** Állítólag... - Libikókás történet **21.00** Hogyan készült? **21.30** A tenger gladiátorai - Hullámverés **22.30** Halálos fogás - Kansas nincs többé **23.30** A túlélés törvényei **0.30** Cella-napló **1.30** Miami alvilág **2.30** Végzetes másodpercek

HÁLÓZAT

10.00 Terhes torna **10.30** Teleshop **11.00** Zodiákus **13.00** Teleshop **14.30** A pápai református gyűjtemények **15.00** Szentföldi szent helyek üzenete **15.30** Hírel-mix magazin **16.00** Zodiákus **18.00** Nagykörút **18.30** Infómánia **19.00** Helyszín **19.30** Krisztus vándorai **20.10** A megregulázott fény **20.30** Túzoltók (sorozat) **21.35** Hírhaló **22.00** Védte magad! (amerikai-német film-szatíra)

Október 20., szerda

Az év 43. hete és 293. napja, hátravan 72 nap

Ma **Vendel** nevű olvasóinkat köszöntjük.

A Vendel a német Wendelin név rövidülése, ez pedig a Wendelmar névből ered.

Holnap **Orsolya** napja van.

Évfordulók

• 1887-ben Budapest székesfőváros vezetősége döntést hoz a Fővárosi Múzeum megalapításáról.

• 1921-ben IV. Károly magyar király (a trónfosztott I. Károly osztrák császár) másodszer is visszatér Magyarországra, és megkísérli visszaszerezni trónját, sikertelenül.

• 1956-ban a Magyar Néphadseregben bevezetik a szigorított hadműveleti szolgálatot; azonban ezt másnap visszavonják.

Vicc

– Miért sírsz, Pistike?

– Mert a tanító bácsi intőt és verést ígért a testvéremnek, amiért az egy békát

dugott a táskájába.
– És ez neked miért fáj?
– Mert ikrek vagyunk és a tesóm már hazament.

Recept

Tojásos melegszendvics

Hozzávalók: 12 szelet kenyér, 1 db tojás, 2 dkg margarin, 1 ek. finomliszt, másfél dl tej, 2 gerezd fokhagyma, kevés őrölt szerecsendió, kevés törött fekete bors, só.

Elkészítés: A margarint habzásig hevítjük a liszttel, majd a közben felmelegített tejjel felöntjük. Folytonosan kevergetve sűrűre főzzük. Ezután hozzáadjuk a zúzott fokhagymát, és fűszerezzük. Kevergetve langyosra hűtjük, majd beledolgozzuk a felveretlen nyers tojást. Egyenmő masszává keverjük. Ezután megkenjük vele az előzőleg megpirított kenyérszeleteket. Sütőlapra vagy grill sütő rácsára helyezük a megkent kenyereket, és az előmelegített sütőben pirosra sütjük.

Gondolatjel

Visky István rovata

A lélek sérelmei olyanok, mint a test sebei: akármilyen gondosan gyógyítjuk is, sebhelyük mindig meglátszik. A lélek sebhelyei annál is érzékenyebbek, mivel míg testünk sebei egy idő után begyógyulnak, addig lelkiünk sebhelyei bármikor újra felszakadhatnak. A lélek sebei soha nem gyógyulnak be teljesen. Ezért

ha valakit megbántottál, vigyázz, nehogy újra felszakítsd ugyanazt a sebet. Amíg szeretet van benned, nem fogod elkövetni ezt a hibát. A szeretet ugyanis érzékenyebb tesz a lélek sebhelyeire, és tapintattal gyógyítgatja azokat. A be nem gyógyuló sebekből fakad a legmélyebb gyűlölet. Boldog az az ember, aki meg tud bocsátani.

Horoszkóp

KOS (III. 21.–IV. 20.)

Ma a Kos-jegybe érzékelik a Hold. Olyan emberekkel találkozol, akikkel közös az érdeklődési körük, így könnyen szerezhet néhány új barátot.

BIKA (IV. 21.–V. 20.)

Ez a nap kedvez a vásárlásnak. Jó áron juthat olyan termékekhez, melyekre már régóta vágyott. Szerelmi ügyeit nem szívesen osztja meg másokkal.

IKREK (V. 21.–VI. 21.)

Jó formában van. Bárkit meg tud győzni saját igazáról, és ez rendkívül előnyös a tárgyalásai során. Az estét kedvesével töltheti egy különleges helyen.

RÁK (VI. 22.–VII. 22.)

Segítségét ajánlott egy bajbajutottnak. Ha valamit megígér, tartsa is a szavát. Gondoljon arra, hogy Ön sem szívleli a megbízhatatlan kollégákat.

OROSZLÁN (VII. 23.–VIII. 23.)

Akarata ellenére kínos helyzetet teremt maga körül. Ma Önnek is hevesebb a vérmérséklete a szokásosnál. Sok erőre és önfegyelemre lesz szüksége, hogy helyrehozza azt, amit elrontott.

SZŰZ (VIII. 24.–IX. 23.)

Nem kell unalmas napra számítania. Ne feledkezzen meg egy Mérleg-jegyű születésnapjáról! A barátság kötelez.

MÉRLEG (IX. 24.–X. 22.)

Egy munka hamarosan a múlté, mert nem hozott semmi hasznot, de még csak örömet sem okozott. Hamarosan új ajánlatot kaphat, ami talán közelebb áll az érdeklődéséhez.

SKORPIÓ (X. 23.–XI. 22.)

Már régóta el akar végezni egy tanfolyamot, olyan témakörben, ami különösen érdekelte. Nos, a Mérleg időszaka kiválóan alkalmas a kezdésre.

NYILAS (XI. 23.–XII. 21.)

Ne kezdeményezzen most változásokat, és újabb munkákat is módjával vállaljon. Valaki csatlóást okoz Önnek, mert nem azt teszi, amit elvárnak tőle.

BAK (XII. 22.–I. 20.)

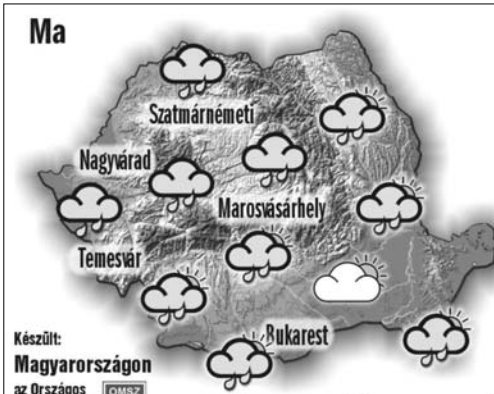
Leleményességével sok mindent megold a mai napon. Figyeljen oda magára, nehogy valamilyen betegség ledönthesse a lábáról. Boldogságának kulcsa a szerelem és a pénz.

VÍZÖNTŐ (I. 21.–II. 19.)

Sok időt tölt kedvesével, akit most kényeztet egy kicsit. Ne hanyagolja el többi magánéleti kapcsolatát se, keresse fel rég nem látott barátait.

HALAK (II. 20.–III. 20.)

Gondolja át alaposan elképzeléseit, különösen, ha üzleti ügyek kerülnek előtérbe. Az estét töltsen otthon nyugodtan szerettei társaságában.

A következő napok időjárása

Csütörtök	8°C	Többnyire felhős lesz az ég, többfelé várható eső, de nyugaton, délután már napsütés is lesz.
Péntek	9°C	Éjszaka sokfelé fagypont alá csökken a hőmérséklet, és napközben is hűvös idő lesz.

Készült: Magyarországon az Országos Meteorológiai Szolgálatnál

Eleinte napsütés lesz, majd gyakran erősen megnövekszik a felhőzet. Többfelé valószínű eső, zápor. Az északnyugatra forduló szél helyenként megerősödik. Erdélyben 9, délen és keleten 18 fok lesz délután.

Jelleg	Délutáni hőmérséklet	Holnap hajnali hőmérséklet	
Arad	borongós, esős idő	9°C	4°C
Brassó	esőre, záporokra számíthatunk	13°C	5°C
Bukarest	napsütés időnként felhősödéssel	17°C	10°C
Csikszereda	esőre, záporokra számíthatunk	11°C	5°C
Kolozsvár	borongós, esős idő	11°C	3°C
Marosvásárhely	borongós, esős idő	13°C	4°C
Nagyvárad	borongós, esős idő	10°C	4°C
Szatmárnémeti	borongós, esős idő	10°C	3°C
Temesvár	borongós, esős idő	10°C	4°C

Újgazdagék

Horváth István

***	ZÖLDSÉG MAGJA	HELYTAL-LASHOZ E-LŐKESZÍTŐ HELYZET	KÉRDŐSZÓ	RAJZOLNI KEZD!	... KEZEK-KEL!	ÁBRAHÁM FELESEGE	ZAMBIAI GKJ.	A REJTVÉNY MEGFEJTÉSE	GEREBCSIN
BEENGEDŐ									
KUTRICA		FŐLE ELLENTÉTE						ESTELEDNI KEZD!	
VÖRHE-NYES		RABBANÓ-SZER		KEZNEL LE-VÓ MÉRTEK				ALLO BETŰ	
RÖFNEL RÓVIDEBB HOSSZ-MÉRTEK				HAJIT (NÉP.)	ELLEN				
IDOMÁR ESZKÖZE					OLLOS ALLAT				
KISKUN KÖZEPEI							IZZE-PORRÁ ZÜZ		
A PANASZ SZAVA							... GEES; EGYÜTTES		
ANNYI AMENNYI SZÜKSÉGES				KÉNYSZERÍTŐ					
NEM FOGY EL				KÖNYÖRÖG					
				TEASÜ-TEMENY					
				GALLIUM VEGYJELE		TÁPLÁL-KOZÁS			
						DIES			
							TÖRÖK TISZT VOLT		

új magyar szó

Szerkesztőség és kiadó:
013 701 Bukarest, P-ja Presei Libere nr. 1, corp B, etaj III, cam. 342-353 Telefon: 031/405-4088, Fax: 021/317-8847, E-mail: office@maszol.ro

Mb. felelős szerkesztő:
Salamon Márton László

Vezető szerkesztő:
Cseke Péter Tamás

Vezető publicista:
Ágoston Hugó

Főmunkatársak:
Bíró Béla, Gyulay Zoltán, Székedi Ferenc, Szűcs László

Szerkesztők:
Moldován Árpád Zsolt (Aktuális)
Bogdán Tibor (Háttér)
Baló Levente (Kultúra)
Szakács Zsuzsanna (Gazdaság)
Turós-Jakab László (Sport)
Farkas István (Média)
Orosz Anna (Életmód)
Szonda Szabolcs (Színkép)

Olvasószerkesztők:
Osváth Annamária, Nyáguly András

Tudósítók:
Antal Erika – 0788-760573 (Marosvásárhely), Sipos M. Zoltán – 0728-780582 (Kolozsvár), Totka László – 0788-715848 (Nagyvárad), Horváth István – 0747-517574 (Csikszereda), Baloga-Tamás Erika – 0746-375775 (Székelyudvarhely), Kovács Zsolt – 0788-715766 (Sepsiszentgyörgy), Mayla Júlia – 0745-682401 (Beszterce), Sike Lajos – 0788-715687 (Szatmárnémeti), Tamás András – 0744-781709 (Nagyenyed)

Fotóriporter, képszerkesztő:
Tofán Levente

Grafikus:
Horváth István

Tördelőszerkesztők:
Lőrincz Imola, Szabó Ildikó Erzsébet

Terjesztési menedzser:
Béres Attila – 0788-318353

Területi megbízottak:
Baricz István – 0788-488739, Keresztes Csaba – 0746-100830 (Gyergyó), Tósa András – 0788-715481 (Kolozs, Szilágy)

Jogtanácsos:
Czédly József

Hirdetési ajánlat a honlapon és a szerkesztőségben. Előfizethető a Román Postánál (katalógusszám: 19302), közvetlenül a szerkesztőség-nél és előfizetés-szervezőinknél. Magánterjesztők forgalmazzák.

Előfizetési díjak:
1 hónapra 15 lej,
3 hónapra 38 lej,
6 hónapra 75 lej,
12 hónapra 148 lej

Nyomda: Garamond (Kolozsvár)

ISSN 1841-5520

Az Új Magyar Szó bármely részének másolásával kapcsolatos minden jog fenntartva. Értésüléseket átvenni csak az Új Magyar Szóra való hivatkozással lehet. A szerkesztőség fenntartja magának a jogot, hogy a beküldött leveleket rövidítve, illetve szerkesztve közölje.

Lapunk megjelenését támogatja a

MÉDIAPARTNEREK

Sláger Rádió
fm 105.9
A tegnap legnagyobb slágerei, a ma legfrissebb hírei

agnus
RADIO 88.3 FM
naponta 03-08 és 12-15, csütörtökön 19-23 óra között
a világhálón:
www.agnusradio.ro

Paprika rádió
fülön csíp
95,1 fm

r · a · d · i · o
Radio 88 FM

rtm
MAROSVÁSÁRHELYI RÁDIÓ
98.9 FM

KOLOZSVÁRI RÁDIÓ
ahol talál a szó

A címvédőnél a Tottenham

Labdarúgás

ÚMSZ

► Ma, a labdarúgó-Bajnokok Ligája csoportküzdelmeinek harmadik fordulójában, a címvédő Internazionale az angol Tottenham Hotspur fogadja az A betűjelű csoportban. A mérkőzést a TVR 1 közvetíti élőben, 21.45 órai kezdettel. Az olasz bajnok legutóbbi tíz BL-mérkőzéséből nyolcat megnyert, ráadásul az angolok ellen kifejezetten megy a csapatnak, az elmúlt idényben például a szintén londoni Chelsea-t odavissza legyőzte. A Tottenham története során eddig kétszer szerepelt Olaszországban, de győzni még nem tudott: két évvel ezelőtt az UEFA-kupában 2-0-s vereséget szenvedett az Udinese vendégeként, 1972-ben pedig 1-1-es döntetlent ért el az AC Milan otthonában. A csoport másik mérkőzésén a német Werder Bremen lesz a holland Twente Enschede vendége. A B csoportban a német Schalke 04 története során először lép pályára izraeli csapat ellen, amikor is a Hapoel Tel-Aviv lesz az ellenfél. A vendégek újoncok a BL főtábláján, és még nem szereztek pontot a sorozatban. A kvartett másik mérkőzésén az eddig hibátlan francia Olympique Lyon a portugál Benfica fogadja. A C csoportban az angol pontvadászatban csak botladozó Manchester United ezúttal a nullapontos török Bursaspor együttesét látja vendégül az Old Trafford Stadionban. A D csoportban a spanyol FC Barcelona odahaza a dán København ellen lép pályára, míg a görög Panathinaikos az oroszországi Rubin Kazanyt fogadja. ◀

Vendégbarát Liga 1

Focibalett Gyulafehérváron. A fehér mezű U „odahaza” kapott ki a Victoria Brănești játékosaitól

Fotó: Mediafax

Labdarúgás

T. J. L.

► Két vendégsikerrel zárult hétfele este a labdarúgó-Liga 1 11. fordulójára, s a nyolccal 32-re kerekedett a góltérmet is. A házigazdák 17 gólt szereztek, de ehhez döntően járult hozzá a Vaslui öt, valamint a Rapid három találata. Az összesen négy vendégsiker 12 pontot hozott a látogatóknak, ennél többet csak az első fordulóban szedtek össze, 18-at.

Gyulafehérváron Ionel Ivan bráiljai játékevezető tévedései befolyásolták a végeredményt. A portugál Machado duplájával a „házigazda” Kolozsvári U 2-0-ra vezetett, hogy végül 2-3 arányban

alulmaradjon a Victoria Brănești-vel szemben. Zsinórban harmadik bajnoki mérkőzését nyerte meg az Universitatea, a craioviaiak ezúttal Brassóból hozták el a három pontot. Victor Pițurcă tanítványai kilenc pontot gyűjtöttek az utóbbi három fordulóban, és ami a tréner tán még boldogabbá teszi, tíz gólt lőttek.

Öt forduló után nyert ismét a Dinamo, amely azonban még így is nyolc pontra van a listavezető Oțelultól. Urziceni-ben nyert a Gaz Metan, ezért a hétvégi megyesi-galaci párharc rendkívül érdekesnek ígérkezik. A Marosvásárhelyen nyertes Temesvár immár ott lohol a listavezető Oțelul nyomában, és legközelebb a Kolozsvári U-t fogadja. ◀

A táblázaton:

	11	8	1	2	15-9	25
1. Oțelul	11	8	1	2	15-9	25
2. Temesvár	11	6	5	0	20-14	23
3. Rapid	11	6	3	2	21-7	21
4. Gaz Metan	11	5	4	2	14-7	19
5. Steaua	11	5	3	3	17-12	18
6. Vaslui	11	5	3	3	17-14	18
7. Dinamo	11	5	2	4	27-22	17
8. Craiova	11	4	4	3	17-11	16
9. Kv. U	11	4	2	5	16-21	14
10. Urziceni	11	3	4	4	6-9	13
11. CFR 1907	11	3	3	5	17-19	12
12. Astra	11	2	6	3	12-15	12
13. Brănești	11	3	3	5	14-21	12
14. Brassó	11	2	5	4	9-15	11
15. Vásárhely	11	3	2	6	11-20	11
16. Gloria	11	2	4	5	13-15	10
17. Pandurii	11	2	3	6	7-15	9
18. Sportul	11	2	1	8	15-22	7

Kolozsváron maradt a kupa

Rali

Turós-Jakab László

► Marco Tempestini és navigátora, Dorin Pulpea megvédte címét a FIA European Rally Cup (East) elnevezésű versenysorozatban, így a trófea Kolozsváron, a Napoca Rally Academynél maradt. Az országos ralibajnoksággal ellentétben ezúttal remekül szuperáló Peugeot 207 S2000-ese kormányánál az olasz versenyző keményen kezdett a sorozat ötödik futamán, a Novorossiysk Rally of Russia-n, és bár az első napon csak harmadik lettek lebonnyolítani a műsoron szereplő hat speciálsból, az előkelő második helyen zárt. A kapott 50 ponttal pedig az összetettben addig vezető bolgár Krum Doncev elé ugrott: 675-644 pont. Vasárnap hat, csőpet sem könnyű speciált tűztek műsorra. Egy bosszantó gumidefekt megakadályozta „Tempestáék” (ahogy sporttársaik nevezik őket), hogy megőrizzék második pozíciójukat, de a negyedik

hely és az összesen 180 pont végül is elegendőnek bizonyult az újabb (nemzetközi) kupasikerhez. A múlt hét végi orosz rali dobogójára egyébként kizárólag hazai versenyzők álltak fel, Dmitrij Tagirov, Dmitrij Zorin és Vladimir Kilunin, „Tempestáék” pedig 805 ponttal hódították el második FIA European Rally Cup (East)-trófeájukat. „Elértük célunkat, és idén is Kolozsvárra hoztuk a ralisok Kelet-Európai Kupáját” – nyilatkozta a vasárnap esti záróünnepélyen Marco Tempestini. ◀

hely és az összesen 180 pont végül is elegendőnek bizonyult az újabb (nemzetközi) kupasikerhez. A múlt hét végi orosz rali dobogójára egyébként kizárólag hazai versenyzők álltak fel, Dmitrij Tagirov, Dmitrij Zorin és Vladimir Kilunin, „Tempestáék” pedig 805 ponttal hódították el második FIA European Rally Cup (East)-trófeájukat. „Elértük célunkat, és idén is Kolozsvárra hoztuk a ralisok Kelet-Európai Kupáját” – nyilatkozta a vasárnap esti záróünnepélyen Marco Tempestini. ◀

Váradí fölény

Vízilabda

ÚMSZ

► Három fordulón már túl vannak a vízilabda-Szuperligában, s az eddig lejátszott 24 mérkőzés változatlan erőviszonyokról árulkodik. A bajnok Nagyvárad CSM Digi mintha ezúttal is a mezőny fölött lenne, hiszen átlagban húsz gólnál is nagyobb különbséggel verte eddigi ellenfeleit, köztük az éremesélyes Steauát is, amely 13-4-re és 10-6-ra kapott ki a Sebes-Körös-parti városban. Hibátlan a Dinamo is, amely a Rapid ellen is hengerelt, 15-3 és 13-2 arányban. A dobogót a Steaua egészíti ki, s e három gárda számít bajnokesélyesnek. A Rapid negyedik helyét sem fenyegeti veszély, míg a kolozsvári és az aradi gárda várhatóan az ötödik pozícióért harcol, szinte azonos eséllyel. A Nagyvárad CSM Digi és a Bukaresti Sportul Studentescnek sem sikerült a nagy kiugrás, e két csapat csak az utolsó hely elkerülését tűzhette ki céljául. A hét végén a 4. forduló mérkőzéseit rendezik meg, kivéve a Crișul-CSM Digi nagyvárad házirangadót, amelyet elhalasztottak. A Sportul Studentesc a Dinamót, a Steaua a Kolozsvári Politehnicát, a Rapid pedig az Aradi AMEFA-t fogadja páros mérkőzésen. ◀

Az olasz versenyző keményen kezdett a remekül szuperáló Peugeot 207 S2000-ese kormányánál

Röviden

Hagi a Galatánál

Sajtóterjesztések szerint Gheorghe Hagi megegyezett a török labdarúgó élvonalbeli Galatasarayjal, és rövidesen átveszi az isztanbuli alakulat irányítását. Hagi a 2004-05-ös idényben volt a Galatasaray edzője, most pedig állítólag Hakan Sükür segítőként sportigazgatóként munkájában.

Váradon is nyertek a szentgyörgyiek

A női kosárlabda-bajnokság 4. fordulójából előrehozott mérkőzésen a Sepsi BC 76-35-re nyert Nagyváradon a helyi CSM ellen és pontvesztés nélkül vezet az Észak-nyugati csoportban. Ma hétközi fordulóval folytatódik a bajnokság az alábbi műsor szerint: Észak-nyugati csoport: Szatmárnémeti CSM-Kolozsvári U és Aradi BC ICIM-Gyulafehérvár (a Temesvári Bega Danzio a szabadnapos). Délkeleti csoport: Alexandria-Craiova, Brassói Galactica-Poli Național Iași és Rapid-Olimpia (a Sportul Studentesc a szabadnapos).

A Dinamó a Román Kupa

A Dinamo sikerével zárult Nagyváradon a férfiröplabda-Román Kupa négyes tornája. A bukarestiek simán, 3-0-ra (14, 22, 17) verték a legutóbbi hat RK-döntőt megnyert Tomis Konstancát. Az elődöntőben a Dinamo a Zilahi Rematot (3-1), a Tomis pedig a Dési Unireát (3-2) győzte le.

Lopez Caro fizethet

Nem jelent meg klubja, a FC Vaslui fejelemi bizottsága előtt s ezért pénzbírság kifizetésére kötelezik: a Juan Ramon Lopez Caro elleni hidegháború újabb fejezettel gazdagodott. Ciprian Damian, a moldvai labdarúgóklub igazgatótanácsának elnöke semmisnek ítélte, hogy az edző helyett ügyvédje, Josep Vandellos jelent meg, mert mint mondta, Lopez Caro még mindig a klub alkalmazottja, aki ideiglenes felfüggesztését tölti.

Veretlen román teremfocisták

Jól szerepel a braziliai Anapolisban megrendezett Grand Prix-tornán a román teremlabdarúgó-válogatott. Csoportjukban a trikolórok remiztek az argentinokkal (2-2, Răzvan Radu duplázott), majd 4-1-re legyőzték Katart (Robert Lupu mesterhármát Robert Matei toldotta meg). A legjobb nyolc közé jutásért a románok azokkal a spanyolokkal játszanak, akik 13-0-ra verték Katart és 4-2-re Argentínát. A braziliai futalseregzezlén 16 csapat vesz részt, négy csoportba osztva.

Puhl a legjobb 10 között

A labdarúgás történetével és statisztikáival foglalkozó nemzetközi szövetség, az IFFHS ismertette az elmúlt 25 esztendő legjobb játékevezetőinek rangsorát. A képzeletbeli dobogón az olasz Pierluigi Collina (191 pont), a német Markus Merk (184) és a dán Kim Milton Nielsen (159) áll, a magyar Puhl Sándor (119) pedig a nagyon előkelő hatodik helyet foglalja el. A legjobban helyezett román sípmester Ion Crăciunescu (40 pont, a 44.), míg Ioan Igna tíz ponttal a 95.

Rooney menne Manchesterből

Wayne Rooney el akarja hagyni a Manchester Unitedet – jelentette be kedden délután Sir Alex Ferguson, a labdarúgócsapat vezetőedzője. A válogatott csatár távozási szándékáról napok óta cikkeznek, ám a klub hétfőn még képtelenségnek tartotta, hogy eladja egyik kirakatemberét. Sajtóinformációk szerint Rooneyt a Chelsea, a Manchester City, a Real Madrid és a Barcelona is leigazolná, noha elvileg 2012-ig érvényes szerződése van az MU-nál. A támadó ma bokasérülés miatt nem szerepelhet a török Bursaspor elleni hazai Bajnokok Ligája-összezápon.